

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร

ฉันทนา ปาปัดถา
ณัฐภณ สุเมธธิตคม
ปิตพิงศ์ พิมพ์พิเศษ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ
ในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย : ฉันทนา ปาปัดถา ญัฐภณ สุเมธอริคม และ ปิติพงศ์ พิมพ์พิเศษ
พ.ศ. : 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน 7 แห่ง จาก 14 แห่ง จำนวน 400 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้าน

เพศ และระดับชั้นที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

ผลการเรียนและรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ (M2.3), อินเทอร์เน็ต (M2.8), มากกว่า 3.50 (GPA5), 10,000-15,000 บาท (Income3), ผลการเรียน 3.01-3.50 (GPA4), ป้ายโฆษณา (M2.5)

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.459 + .065(M2.3) + .032(M2.8) + .281(GPA5) + .117(Income3) + .097(GPA4) + .034(M2.5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .198(M2.3) + .103(M2.8) + .156(GPA5) + .093(Income3) + .107(GPA4) + .117(M2.5)$$

คำสำคัญ : ความรับผิดชอบต่อสังคม, นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

Title : Factors Affecting Student's Socially Responsible Behavior - A Case Study of Students from Government Universities in Bangkok Metropolitan

Researcher : Chantana Papattha, Nattapon Sumathathikom, and Pitipong Pimpiset

Year : 2012

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study the socially responsible behavior of the students, and 2) to study factors that differentiate student's socially responsible behavior. Factors included predicted variables, personal factors: gender, student grade, educational achievement, average monthly income per household student, and media exposure towards social responsibility in the students at Government Universities in Bangkok Metropolitan. The data were collected through 400 students from seven government universities out of fourteen nationwide in 2012. Data analysis employed frequency, percentage, mean (\bar{x}), and standard deviation (SD.). Statistics used for hypothesis testing included t-Test, One-way ANOVA, and Stepwise multiple regression analysis. The study presented the following results:

In general, the student's social responsibility was in high level and all factors were in high level.

Students with different gender and student grade had different socially responsible behavior with no significant differences.

Students with different educational achievement, average monthly income per household student had different socially responsible behavior with a statistical significance at .05.

The six factors: Newspaper (M2.3), Internet (M2.8), school-grade students more than 3.50 (GPA5), Average monthly income between 10,000-15,000 bath (Income3), school-grade students between 3.01-3.50(GPA5), and Billboard (M2.5) had the effect on socially responsible behavior of the students with a statistical significance at .05. The followings were the resulted equations of socially responsible behavior of the students approach.

An equation in the raw-score form:

$$\hat{Y} = 3.459 + .065(M2.3) + .032(M2.8) + .281(GPA5) + .117(Income3) + .097(GPA4) + .034(M2.5)$$

An equation in the standard-score form:

$$\hat{Z} = .198(M2.3) + .103(M2.8) + .156(GPA5) + .093(Income3) + .107(GPA4) + .117(M2.5)$$

Keywords: Socially Responsible Behavior, Students from Government Universities

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเชิงปริมาณ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในการจัดทำวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก งบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเนื่องจาก ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ดังนั้นจึงขอขอบคุณคณะเทคโนโลยี สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย และบุคลากร ทุกท่าน และขอขอบคุณนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏ จันทระเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทุกคนให้ให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม จึงทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่าผลงานวิจัยนี้คงเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาและส่งเสริม พฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาและเยาวชนไทยต่อไป

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
1.5 สมมติฐานการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์	14
2.4 แนวคิดและทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล	15
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	26
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.5 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	32
4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	32
4.2 การทดสอบสมมติฐาน	41
4.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	54
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
5.1 สรุปผลการวิจัย	55
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	59
5.3 ข้อเสนอแนะ	62
รายการอ้างอิง	63
ภาคผนวก	66
แบบสอบถาม	67
ประวัติผู้วิจัย	71

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2.1	กระบวนการเลือกสรรของผู้รับสาร	13

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	สรุปผลการสุ่มเลือกมหาวิทยาลัย	27
3.2	แสดงจำนวน ประชากรและจำนวนตัวอย่างของตัวแทนประชากร	28
3.3	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	30
4.1	จำนวน ร้อยละ และลำดับที่ของข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่ตอบแบบสอบถาม	32
4.2	จำนวนและร้อยละของการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม	33
4.3	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่ของพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามสื่อ	34
4.4	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครในภาพรวม	35
4.5	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	36
4.6	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	37
4.7	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา	38
4.8	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	36
4.9	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ	40
4.10	เปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ	41
4.11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษา	42
4.12	เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษา	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลการเรียน	44
4.14	เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลการเรียน	45
4.15	ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของผลการเรียนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)	46
4.16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อของ นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ต่อเดือน	47
4.17	เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยของ ครอบครัวต่อเดือน	49
4.18	ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนเป็นราย คู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)	50
4.19	สรุปโมเดล (Model Summary-d) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความ รับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร	52
4.20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA-c) ในโมเดลที่ 6 เกี่ยวกับปัจจัย ต่างๆ พร้อมค่าคงที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร	53
4.21	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Coefficients-a) ของโมเดลที่ 6 เกี่ยวกับปัจจัย ต่างๆ พร้อมค่าคงที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร	53
4.22	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	54

ทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญปัญหา

จากภาวะการณ์ปัจจุบันของประเทศไทยกำลังประสบสภาพทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะเศรษฐกิจของโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อบุคคลในสังคมโดยตรงในการใช้ชีวิตร่วมกัน ต่างคนต่างต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของแต่ละคนและแต่ละครอบครัวมากขึ้น ซึ่งจากสภาพทางสังคมที่เปลี่ยนไปมากนั้น ทำให้เกิดปัญหาในระดับชาติมากมาย เช่น ปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม ปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในระบบราชการ ทั้งระดับล่างและระดับสูง ดังนั้น การพัฒนาคนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะบุคคลเป็นเหตุปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะเห็นได้จากตัวอย่างที่เกิดขึ้นในหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าทั้งนี้เพราะประชากรมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 8 เป็นต้นมา ได้มุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางหรือจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนา โดยมุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2539) สิ่งสำคัญที่จะนำมาพัฒนาคน ก็คือการศึกษานี้ เพราะการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิดไปจนถึงการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข อีกทั้งยังรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเมื่อก้าวถึงการศึกษามหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการตอบสนองนโยบายในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด มหาวิทยาลัยจึงจะต้องตระหนักต้องปรับตัวให้ทันและสามารถตอบสนองความเปลี่ยนแปลงความต้องการของสังคมให้ได้โดยการผลิตบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์พร้อม คือมีความรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยีขั้นสูงที่จะอำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง สามารถคิดเป็น ทำเป็น ตลอดจนเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีความรู้และความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยมุ่งส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เป็นพลเมืองดี มีค่านิยมในด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของพลเมืองดีและในสภาพการปัจจุบันพบว่า นักเรียนประสบปัญหาด้านความประพฤติ และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น เพราะการดำเนินชีวิตในทุกวันนี้เต็มไปด้วยการแข่งขัน ส่งผลต่อการหล่อหลอมบุคลิกภาพ และสร้างนิสัยในการเห็นแก่ตัวซึ่งดีซิงเด้น มุ่งเรียนรู้อยู่แต่เพียงหนังสืออย่างเดียวทำให้กลายเป็นคนที่ไม่มีความสามารถสร้างปัญหาให้กับสังคม (สมชาย ตรีทิพศิริศิลป์. 2533) ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นกรอบพื้นฐานสำหรับ

สถานศึกษาทุกระดับจะต้องดำเนินการ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับข้อกำหนดต่างๆ เหล่านี้ รวมถึงการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น มหาวิทยาลัยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจนทั้งในด้านความรู้และคุณธรรมเพื่อการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับสภาพทางสังคมที่เปลี่ยนไปเพราะนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยจะได้พบเห็นสิ่งต่างๆ และได้รับอิทธิพลรวมทั้งประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยา ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการด้านต่างๆ การเรียนรู้ผ่านช่วงเวลาในสถานศึกษานั้นทำให้เกิดการสังขมบุคลิกภาพ และจะนำไปสู่การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมโดยการแสดงลักษณะความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองทางบวก การควบคุมตนเองและพฤติกรรมทางสังคม รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

ในสถาบันอุดมศึกษามีเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมอย่างมากมายเช่นกัน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543) ได้รวบรวมข่าวสื่อมวลชนจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ประมวลเป็นเหตุการณ์ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสรุปได้ 10 หัวข้อ ได้แก่ 1) นักศึกษาฆ่าเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเองในเรื่องความรัก 2) กรณีนักศึกษาฆ่าตัวตายเมื่อไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน การทำงานทำ หรือผิดหวังจากความรัก 3) กรณีนักศึกษาก้าวร้าวอาจารย์ผู้สอนโดยใช้วาจารุนแรงไม่สุภาพ 4) กรณีนักศึกษาทำร้ายเพื่อนนักศึกษาต่างสถาบันทำให้ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องได้รับบาดเจ็บหรือบางรายถึงแก่ชีวิต 5) นักศึกษาประกอบอาชีพไม่เหมาะสมเป็นอาชีพที่สังคมรังเกียจ เช่น รับจ้างถ่ายแบบในลักษณะล่อแหลมเกิดผลกระทบต่อชื่อเสียงของสถาบัน 6) กรณีนักศึกษาประทุษร้ายในทางเพศข่มขืนหรือลวนลามเพื่อนนักศึกษาด้วยตนเอง 7) ในกรณีนักศึกษาปล้นชิงทรัพย์หรือคดโกงไม่ใช้ทุนกั๊ยมตามสัญญา 8) กรณีนักศึกษาทุจริตในการศึกษาโดยรับจ้างสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาหรือการนำเอาเอกสารเข้าห้องสอบ ลอกรายงานเพื่อน ถ่ายสำเนาข้อเขียนผู้อื่นแล้วเปลี่ยนเป็นชื่อของตนเอง ปลอมลายเซ็นอาจารย์ที่ปรึกษาหรือแม้กระทั่งจ้างผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการ 9) กรณีนักศึกษาเสพยาเสพติด และของมีเงินเมาจนครองสติไม่ได้ไปทะเลาะวิวาทกับเพื่อนหรือทำลายทรัพย์สินของสาธารณะหรือก่อให้เกิดความวุ่นวายส่งเสียงดังทำลายความสงบของสังคม และ 10) กรณีการพนันนักศึกษานำเงินที่ผู้ปกครองส่งมาให้ไปเล่นพนันหมดตัวส่งผลให้มีปัญหาต่างๆ อีกมากมาย ดังนั้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวจึงเห็นได้ว่าปัญหาที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบของนักศึกษา นิสิต นักศึกษาไทยยังอยู่ในช่วงวิกฤตและเป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน

ในการปลูกฝังคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา จึงมีความสำคัญและจำเป็นต้องให้เกิดในนักศึกษาด้วย เพราะนักศึกษาเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต หากนักศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการที่จะออกไปทำงานรับใช้ประเทศชาติ มีคุณธรรมและจริยธรรมเสื่อมลง ย่อมก่อปัญหาความเดือดร้อนให้แก่สังคมมากกว่าที่ได้รับการศึกษาน้อย เพราะผู้มีการศึกษาย่อมได้รับประสบการณ์หลากหลายและมีความสามารถในการคิดสูง และวางแผนทำความชั่วได้แยบยลกว่า ส่งผลร้ายให้แก่สังคมได้มากกว่า และจากสภาพการศึกษาที่ได้ขยายไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทาไปสู่การวางแผนการศึกษา การจัดอุปกรณ์การศึกษา ห้องเรียน บุคลากรทั่วไป คณาจารย์ การเรียนการสอน การจัดบรรยากาศทางวิชาการ สิ่งแวดล้อมในสถาบัน ตลอดจนการจัดบรรยากาศหรือกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้พัฒนาอย่างเต็มที่ทั้งด้านสติปัญญา ทศนคติ ค่านิยม อารมณ์ สังคม พละนาามัย คุณธรรม จริยธรรม (วัลลภา เทพหัสดิน ณ

อยุธยา, 2532) ซึ่งสถาบันการศึกษาได้พยายามปลูกฝังและจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกของนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคมรอบข้าง นอกจากนี้ สถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ ได้มีความพยายามสอดแทรกความรับผิดชอบต่อสังคมเข้าไปในหลักสูตรรายวิชา ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้นักศึกษามีคุณธรรมเป็นหลัก ไม่ใช่เก่งอย่างเดียว แต่นักศึกษาต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในงานได้ และต้องมีความอดทนต่อการทำงานและการเปลี่ยนแปลง สู้งาน และต้องได้รับการยอมรับในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ และในปัจจุบันนอกจากบทบาทของสถาบันการศึกษาแล้ว สื่อมวลชนได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้ประชาชนทั้งประเทศได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อประชาชนทั้งมีต่อประเทศชาติ เพื่อให้ประเทศชาติสามารถพัฒนาได้เท่าเทียมกับนานาประเทศ รวมทั้งปลูกให้คนไทยในชาติเกิดความรักความสามัคคีขึ้น

จากสาเหตุข้างต้นทำให้คณะผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากนักศึกษาเป็นกลุ่มเยาวชนที่จะต้องได้รับการพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นบุคคลคุณภาพของสังคม และนักศึกษายังเป็นกลุ่มคนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาหาแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ปลูกฝังและพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมแก่นักศึกษาก่อนที่จะออกไปประกอบอาชีพและใช้สังคมส่วนรวมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม การเปิดรับสื่อ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมความแตกต่างระหว่างบุคคล และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาของสถาบันและ มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำนวน 14 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบัน และมหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

3) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

ตัวแปรอิสระ

3.1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

- เพศ
- ชั้นปีที่ศึกษา
- ผลการเรียน
- รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

3.2) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

- ประเภทของสื่อ
- พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

ตัวแปรตาม

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม 5 ด้าน

- ความรับผิดชอบต่อครอบครัว
- ความรับผิดชอบต่อเพื่อน
- ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน/สถานศึกษา
- ความรับผิดชอบต่อชุมชน
- ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ

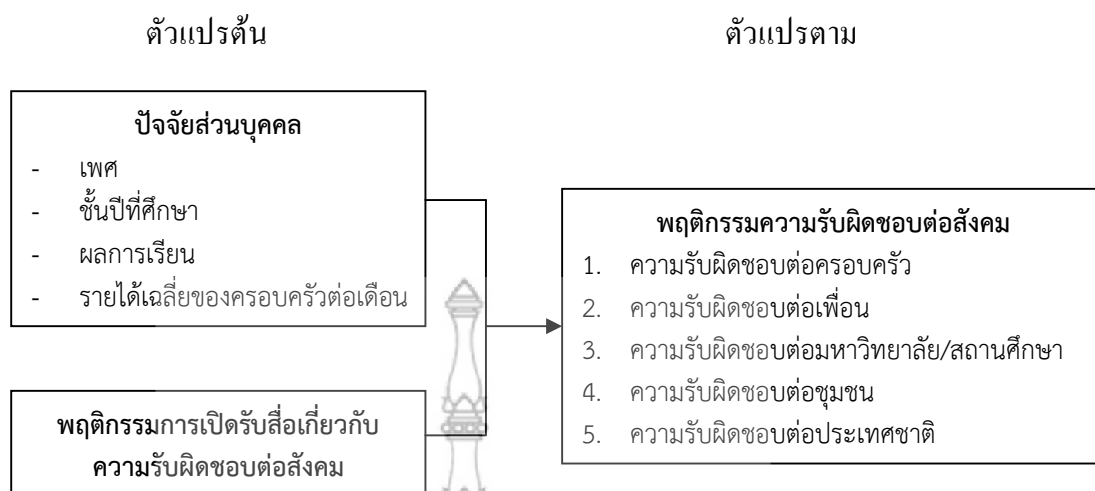
3.3 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี (12 เดือน)

ระหว่างเดือนตุลาคม 2554 ถึงเดือนกันยายน 2555

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แนวคิดของจริยญา เฉลาประโคน (2545) ซึ่งได้กำหนดบทบาทความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การรู้จักฐานะหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคมไว้เป็น 5 ด้าน มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนรู้ และฐานะทางครอบครัว ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกัันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนรู้ และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน และพฤติกรรมกรเปิดรับสื่อมีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

6. นิยามศัพท์

6.1 พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การแสดงออกของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง ช่วยเหลือภาระงานทางบ้าน มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว และปฏิบัติตนต่อผู้ปกครอง/สมาชิกในครอบครัวให้เหมาะสม

2) ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน/สถานศึกษา หมายถึง การไม่รังแก ไม่เอาเปรียบเพื่อน เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ช่วยเหลือเพื่อน จริงใจต่อเพื่อน และให้เกียรติและเคารพสิทธิของเพื่อน

3) ความรับผิดชอบต่อชุมชน หมายถึง การรักษาความสะอาดบริเวณสถานศึกษา รักษา/สร้างชื่อเสียงให้สถานศึกษา รักษาสมบัติส่วนรวมของสถานศึกษา และร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น

4) ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ หมายถึง การให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือผู้อื่นในชุมชน รักษาสมบัติส่วนรวมเหมือนของตนเอง เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน

5) ความรับผิดชอบต่อเพื่อน หมายถึง การรักษาและปฏิบัติตามกฎหมาย และประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดี

6.2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ หมายถึง ประสบการณ์การเปิดรับสื่อที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านสื่อต่างๆ รวมถึงความถี่ในการในการเปิดรับข่าวสาร ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) ประเภทของสื่อ หมายถึง สื่อต่างๆ ที่มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 10 สื่อ คือ 1) วิทยุโทรทัศน์ 2) วิทยุกระจายเสียง 3) หนังสือพิมพ์ 4) นิตยสาร 5) ป้ายโฆษณา 6) วารสาร 7) แผ่นพับ 8) อินเทอร์เน็ต 9) กิจกรรม และ 10) สื่อบุคคล

2) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ หมายถึง ความในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม จากสื่อต่างๆ ได้แก่ 1) วิทยุโทรทัศน์ 2) วิทยุกระจายเสียง 3) หนังสือพิมพ์ 4) นิตยสาร 5) ป้ายโฆษณา 6) วารสาร 7) แผ่นพับ 8) อินเทอร์เน็ต 9) กิจกรรม และ 10) สื่อบุคคลโดยแบ่งระดับการเปิดรับออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

6.3 นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ หมายถึง นิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 7 แห่ง จาก 14 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

6.4 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1) เพศ คือ เพศชาย และเพศหญิง
2) ชั้นปีที่ศึกษา คือ ระดับการศึกษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

3) ผลการเรียน คือ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยกำหนดเป็นช่วงอันดับ ดังนี้ 1) ต่ำกว่า 2.00 2) 2.01-2.50 3) 2.51-3.00 4) 3.01-3.50 และ 5) มากกว่า 3.50

4) รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน คือ รายได้ของสมาชิกในครอบครัวทุกคนรวมกัน โดยเฉลี่ยต่อเดือน โดยกำหนดเป็นช่วงอันดับ ดังนี้ 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท 2) 5,000-10,000 บาท 3) 10,001-15,000 บาท 4) 15,001-20,000 บาท 5) 20,001-25,000 บาท 6) 25,001-30,000 บาท และ 7) 30,000 บาทขึ้นไป

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาในปัจจุบัน

7.2 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมทั้งการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ

7.3 เป็นข้อมูลเพื่อการค้นคว้า และใช้เป็นพื้นฐานต่อการนำไปวิจัยในขั้นสูงต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อประกอบการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับสื่อ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม

2.2.1 ความหมายของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

Good (1973) อธิบาย ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง คุณธรรมซึ่งแสดงความคิดรวบยอดในความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออก เพื่อสนองความปรารถนา สามารถมองเป็นว่าอะไรเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของคนกลุ่มใหญ่ และพร้อมที่จะแสดงเมื่อมีเหตุการณ์หรือสิ่งแวดล้อมมากระตุ้น

Griffin (1996) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นหน้าที่และข้อผูกพันขององค์กรในการมีหน้าที่ปกป้องและให้ผลประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมรอบข้างทั้งภายในและภายนอกองค์กร

กรมวิชาการ (2542) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความสนใจตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม ละเอียดรอบคอบ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลการกระทำของตน ทั้งในด้านที่เป็นผลดี และผลเสีย ทั้งพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การแสดงบทบาทหน้าที่ ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งต่อส่วนรวม หรือการกระทำใดๆ ที่ส่งผลต่อส่วนรวมทั้งในแง่ดี และไม่ดี

2.2.2 องค์ประกอบของความรับผิดชอบต่อสังคม

กมลรัตน์ ทวีชาติวิทยากุล (2531) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของความรับผิดชอบของนิสิตปริญญาตรี และรายงานผลเกี่ยวกับความรับผิดชอบสามารถแบ่งออกเป็น 13 ประเภท ดังนี้

- 1) ความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียน
- 2) ความรับผิดชอบต่อเพื่อน
- 3) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว
- 4) ความรับผิดชอบต่อการพัฒนาสังคม

- 5) ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน
- 6) ความรับผิดชอบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม
- 7) ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพของตน
- 8) ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง
- 9) ความรับผิดชอบต่อสุขภาพอนามัยของตนเอง
- 10) ความรับผิดชอบต่อการสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่ตนเอง
- 11) ความรับผิดชอบต่อกิจกรรมของมหาวิทยาลัย
- 12) ความรับผิดชอบต่อความมุ่งหวังของมหาวิทยาลัย
- 13) ความรับผิดชอบต่อเสถียรภาพและเศรษฐกิจของครอบครัว

ดวงพร หุ่นตระกูล (2538) ทำการศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดความรับผิดชอบต่อ
นักศึกษาพยาบาลได้แบ่งความรับผิดชอบต่อออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ความรับผิดชอบต่อตนเอง
- 2) ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านบุคคล
- 3) ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านครอบครัวและชุมชน
- 4) ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสถาบันการศึกษา
- 5) ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพพยาบาล

จริญญา เฉลาประโคน (2545) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การรู้จัก
ฐานะหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถแบ่งได้ 5 ด้าน คือ

- 1) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง
- 2) ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ได้แก่ รักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน และไม่
ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียนปฏิบัติตนภายในกฎข้อบังคับของโรงเรียน
- 3) ความรับผิดชอบต่อชุมชน ได้แก่ ให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อส่วนรวม และ
ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวและไว้ใจได้ ช่วยเหลือผู้อื่นใน
สังคม รักษาสมบัติส่วนรวมเหมือนของตนเอง
- 4) ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ได้แก่ ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดี
- 5) ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ได้แก่ ไม่รังแก ไม่เอาเปรียบเพื่อน เคารพต่อ
ระเบียบกฎเกณฑ์ ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

สุวิมล ว่องวานิช (2546) ได้กล่าวถึง การประเมินจิตพิสัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่
สถานศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความรับผิดชอบต่อ
รับผิดชอบ สามารถแบ่งออกเป็น การวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง และการวัดความรับผิดชอบต่อ
สังคม ซึ่งได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อชั้นเรียน ความรับผิดชอบต่อ
สถานศึกษา ความรับผิดชอบต่อชุมชน และความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ

2.2.3 แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม

เพ็ชรินทร์ ปฐมวนิชกะ (2535) อธิบายเกี่ยวกับความหมายของความรับผิดชอบต่อ
ความรับผิดชอบต่อ หมายถึง การรู้จักหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพทันตาม
กำหนดเวลา มี 4 ด้าน คือ

1) ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การรู้จักหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเหมาะสมให้ลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพทันตามกำหนดเวลา ในที่นี้อาจรวมถึงกับความรับผิดชอบต่อการศึกษเล่าเรียน รวมถึงการตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายด้วยความขยันหมั่นเพียร ละเอียดรอบคอบ อดทน ซื่อสัตย์ และมีระเบียบวินัย

2) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง การรู้จักฐานะ และหน้าที่ของตนที่มีต่อครอบครัว ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

3) ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา รักษาผลประโยชน์ เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สถานศึกษา

4) ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อส่วนรวม เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม โดยการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม รวมทั้งตั้งใจให้ผู้อื่นปฏิบัติกิจกรรมเพื่อความสุขของสังคม

กนก จันทร์ขจร (2543) อธิบายความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่างๆ ที่จะสร้างให้บุคคลในชาติ รู้สำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

- 1) ความรับผิดชอบต่อตนเอง
- 2) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว
- 3) ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

โดยความรับผิดชอบแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1) **ความรับผิดชอบต่อตนเอง** คือการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนทั้งดีและไม่ดี ถูกหรือผิด มีความสำนึก รู้ตัวว่าผิดแล้ว จะไม่คิดทำผิดอีกต่อไป ไม่ปิดความรับผิดชอบให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

1.1) มีความรับผิดชอบทางกาย คือ ดูแลรักษาสุขภาพของตนให้ได้อยู่เสมอ ช่วยเหลือตัวเองในกิจการต่างๆ ที่สามารถช่วยตัวเองได้ มีการทำงานบ้าน งานอดิเรก คืองานพิเศษที่ทำเพื่อความเพลิดเพลิน ออกกำลังกาย ไม่ทำสิ่งที่เป็นอันตรายต่อกายและสุขภาพของตนเอง

1.2) ความรับผิดชอบทางใจ ด้านคุณธรรมความดี มีจิตตั้งในการ ละบาปทั้งปวงไม่ทำชั่ว ทำกุศลให้ถึงพร้อม คือทำแต่ความดี และทำจิตใจให้ผ่องใส คือมีจิตสะอาดบริสุทธิ์

1.3) ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ปรับปรุงพัฒนาการทำงานหรือการเรียนของตนให้ประสิทธิภาพ ได้ประสิทธิผลและมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนที่ดีขึ้น สูงขึ้น หรือดีที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ มีความรับผิดชอบในการประกอบกิจกรรมหรือการทำงานที่สุจริต ไม่เลื่องงานและต้องปฏิบัติงานให้เรียบร้อยไม่คั่งค้าง

หลักเกณฑ์ที่ควรยึดถือในการรับผิดชอบต่อตนเอง

- (1) รู้จักบทบาทภาระหน้าที่ของตนเอง
- (2) มีความกล้าหาญ ยอมรับผลการกระทำของตน
- (3) มีความตั้งใจจริงในการประพฤติปฏิบัติกิจทั้งปวง
- (4) รู้จักวางแผนในการทำงานอย่างมีเป้าหมาย ปฏิบัติถูกต้องตามวัตถุประสงค์

และแผนการอื่นๆ

(5) มีความเพียรพยายามในการประกอบการทำงาน ไม่ท้อถอย และล้มเลิกก่อนที่งานจะสำเร็จ มีความอดทน อดกลั้นต่ออุปสรรคทั้งปวง

(6) มีความซื่อสัตย์ ยืนหยัดในการปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง

(7) เคารพ และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และกฎหมายของสังคม

(8) รู้จักประหยัด การเก็บออม เพื่อสร้างครอบครัวที่ดี

(9) ไม่กระทำความผิดใดๆ โดยผิดศีลธรรม และจรรยาบรรณ

(10) มีความมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติตามเป้าหมายชีวิตที่ดี เพื่อความสำเร็จในการใช้ชีวิตในปัจจุบันและอนาคต

2) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว คือผู้ที่มีความตั้งใจในการช่วยเหลือการงานต่างๆ ในครอบครัวแบ่งเบาภาระสังคมตามความสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นเสนอแนะทางที่เป็นคุณประโยชน์ เพิ่มความสงบสุขของครอบครัว ช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ประสานความเข้าใจอันดีในครอบครัว สร้างความรัก ความเข้าใจอันดี มีความหวังดี เมตตาและมีน้ำใจไมตรีอันดีต่อกัน ช่วยเพิ่มพูนรายได้ให้ครอบครัว ช่วยครอบครัวประหยัดค่าใช้จ่าย

3) ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

3.1) ประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบของกฎหมายระเบียบข้อบังคับขนบธรรมเนียมของสังคม

3.2) รับผิดชอบต่อสังคม ตามความรู้ความสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี เสียภาษีอากร รับฟัง เอาใจใส่คอยฟังชาวคราว หรือความคิดเห็นในเหตุการณ์บ้านเมืองในสิ่งที่จะเป็นอันตรายต่อสังคม ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่เป็นการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และช่วยสังคมต่างๆ เท่าที่ความพร้อมหรือสามารถทำได้

3.3) เสียสละแรงกาย สติปัญญาให้ความคิดเห็น สละทรัพย์สินหรือสิ่งของช่วยคนที่ตกทุกข์ได้ยาก ให้การสงเคราะห์คนที่ควรช่วย ช่วยผู้อนาถา โดยที่ตนเองไม่เดือดร้อน

3.4) ช่วยดูแล ระวังระมัดระวัง สอดส่องการรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม ช่วยดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติสวนสาธารณะสาธารณสมบัติของส่วนรวมต่อต้านผู้แสวงหาผลประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติ

3.5) เป็นผู้มีความเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และมีสติระลึกรู้ไม่ร่วมมือร่วมกับผู้ที่ก่อวินาศกรรม ปลุกปั่น (ยุให้แตกแยก) ก่อการจลาจล (ความวุ่นวายในบ้านเมือง สร้างความปั่นป่วนในบ้านเมือง) ไม่ร่วมกระทำการในสิ่งที่ไม่ถูกทำนอง คลองธรรม

3.6) เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่คิดหรือกระทำและช่วยต่อต้านผู้ที่คิดหรือกระทำเพื่อเอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน

3.7) เสริมสร้างคนดี สนับสนุนคนดี ไม่สนับสนุนส่งเสริม หรือยินดีกับคนชั่ว คนโกงกิน ช่วยเสริมสร้างคนดีให้คนดีเป็นตัวแทนหรือมีส่วนร่วมในการปกครองบ้านเมือง

3.8) คนที่มีความตั้งใจดี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อสังคม บางครั้งก็อยากที่จะมีเครื่องแสดงให้ผู้อื่นได้รับรู้รับทราบเช่นกัน หรืออย่างน้อยก็ทำให้ตนเองรู้สึกดี

3.9) มีบุคคลและองค์กรที่สนใจ มองว่าความตั้งใจดี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และการแสดงให้ผู้อื่นได้รับรู้ด้วย เป็นการสร้างกระแสนิยมในการทำกิจกรรมต่างๆ ในปัจจุบันนี้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

2.2.1 ประเภทของสื่อ

เสรี วงษ์มณฑา (2540) กล่าวว่า สื่อที่ใช้ในการสื่อสารสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย

- 1) สื่อบุคคล เป็นสื่อที่สามารถใช้สื่อสารได้สองทางมีการโต้ตอบกันได้ แต่มักเป็นไปในวงแคบ เช่น พนักงานขาย พนักงานแนะนำสินค้า
- 2) สื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ
- 3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต อีเมล ซึ่งมีข้อดีคือ ให้ข้อมูลข่าวสารได้มาก มีภาพ เสียง สามมิติ มีการเคลื่อนไหว มีภาพเสมือนจริง มีลูกเล่นมาก แต่ข้อเสียคือ มีราคาสูง จำนวนผู้รับสารอยู่ในวงแคบ จึงเป็นสื่อเพื่อสนองภาพลักษณ์มากกว่า

ประมะ สตะเวทิน (2541) กล่าวว่า สื่อเป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารให้ติดต่อกัน ดังนั้นสื่อจึงเป็นองค์ประกอบประการหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของพฤติกรรมการสื่อสาร ในการสื่อสารผู้ส่งสารจึงจำเป็นต้องเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม เนื่องจากสื่อแต่ละชนิดมีความสามารถเข้าสู่ระบบของการรับรู้ของผู้รับสารโดยผ่านประสาทสัมผัสที่แตกต่างกัน เช่น การเห็นจากสื่อสิ่งพิมพ์ การได้ยินจากวิทยุกระจายเสียง และการเห็น หรือได้ยินจากสื่อโทรทัศน์ ซึ่งสื่อที่ใช้ในการสื่อสารแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) สื่อมวลชน (Mass Media) หมายถึง สื่อที่สามารถนำจากผู้ส่งสารไปสู่ผู้รับสาร ซึ่งประกอบด้วยคนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วภายในเวลาเดียวกันหรือในเวลาใกล้เคียงกัน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ นิตยสาร และภาพยนตร์ ซึ่งสื่อมวลชนมีคุณสมบัติที่ดี กล่าวคือ สามารถเผยแพร่ข่าวสารไปสู่ผู้รับสารจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็ว สามารถให้ความรู้ และข่าวสารแก่ผู้รับสารได้เป็นอย่างดี

- 2) สื่อเฉพาะกิจ (Specialized Media) หมายถึง สื่อที่ถูกผลิตขึ้นมาโดยมีเนื้อหาเฉพาะ และจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม เช่น หนังสือ คู่มือ จุลสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ ภาพสไลด์ นิทรรศการ เป็นต้น ซึ่งคุณสมบัติที่ดีของสื่อเฉพาะกิจก็คือ ผู้ส่งสารสามารถส่งข่าวสารเฉพาะเรื่องให้กับผู้รับสารเป้าหมายได้รับทราบข่าวสาร ความรู้โดยตรงและถูกต้อง อันจะส่งผลต่อการตัดสินใจและการลงมือปฏิบัติไปในแนวทางที่ผู้ส่งสารต้องการได้

- 3) สื่อบุคคล (Person Media) หมายถึง ตัวคนที่ถูกนำมาใช้สื่อสารกับผู้รับสารโดยเผชิญหน้า ทั้งในรูปแบบของการสนทนาหรือในรูปแบบของการประชุม ซึ่งการใช้สื่อบุคคลในการติดต่อสื่อสารก่อให้เกิดผลดี คือ สามารถนำข่าวสารที่ต้องการเผยแพร่ข่าวสารเป็นไปในลักษณะที่ยืดหยุ่นปรับให้เข้ากับผู้รับสารเป็นรายๆ ไปได้ และยังทำให้รับทราบความรู้สึกนึกคิดของผู้รับสารได้ทันที

2.2.2 ลักษณะการเปิดรับสื่อของผู้รับสาร

พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2529) ได้สรุปเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อของผู้รับสารว่า ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อตามลักษณะดังต่อไปนี้

1) เลือกที่จะสามารถจัดหาได้ (Availability) ธรรมชาติของมนุษย์นั้นจะใช้ความพยายามเพียงระดับหนึ่งเท่านั้น อะไรที่ยากมากๆ มักจะไม่ได้รับการเลือกแต่ถ้าสามารถได้มาไม่ยากนักมักเลือกในสิ่งนั้น เช่นเดียวกับสื่อ ผู้รับสารจะเลือกสื่อที่ไม่ต้องใช้ความพยายามมาก เช่น ในชนบทประชาชนส่วนใหญ่จะเปิดรับวิทยุเป็นสำคัญ เพราะตนเองสามารถจัดหาเครื่องมือรับวิทยุได้ง่ายกว่าสิ่งอื่น เป็นต้น

2) เลือกที่สอดคล้อง (Consistency) กับความรู้ ความนิยม ความเชื่อ และทัศนคติของตน เช่น นิสิตนักศึกษาและนักวิชาการมักนิยมอ่านหนังสือพิมพ์มติชน หรือสยามรัฐมากกว่าหนังสือพิมพ์อื่น เพราะหนังสือพิมพ์ดังกล่าวให้ข่าวสาร ความรู้ในแง่วิชาการที่สอดคล้องคล้ายกับตน

3) เลือกสื่อที่ตนสะดวก (Convenience) ปัจจุบันผู้รับสามารถสามารถเลือกรับสื่อได้ทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ นิตยสารและสื่อบุคคล แต่ละคนก็จะมีพฤติกรรมการรับสื่อที่แตกต่างกันตามตนสะดวก เช่น บางคนชอบอ่านหนังสือรับฟังข่าวสารทางวิทยุกระจายเสียงขณะขับรถ บางคนชอบนั่งหรือนอนชม โทรทัศน์ บางคนชอบอ่านหนังสือพิมพ์ในห้องสมุด เป็นต้น

4) เลือกสื่อตามความเคยชิน (Accustomedness) ปกติจะมีบุคคลกลุ่มหนึ่งในทุกสังคมที่จะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงการรับสื่อที่ตนเคยรับอยู่ ซึ่งมักจะพบในบุคคลที่มีอายุมาก เช่น เคยฟังวิทยุกระจายเสียงเป็นประจำมักจะไม่สนใจสื่อชนิดอื่น

5) ลักษณะของสื่อ จากที่กล่าวมาทั้ง 4 ข้อนั้น เป็นความต้องการสื่อของผู้รับสารหลัก แต่ในข้อนี้เป็นคุณลักษณะเฉพาะของสื่อที่มีผลต่อการเลือกรับของผู้รับสาร เช่น ลักษณะเด่นของหนังสือพิมพ์ คือ สามารถให้ข่าวสารในรายละเอียดดีกว่า ราคากุและสามารถนำติดตัวไปได้ทุกหนทุกแห่ง หรือลักษณะเด่นของโทรทัศน์ คือ ทำให้เห็นภาพจริง ใ้ใจ มีความรู้สึก เหมือนอยู่ร่วมในเหตุการณ์ มีแสงสีดึงดูดใจ ในขณะที่โทรทัศน์สามารถพักผ่อนอิริยาบถได้สบาย เป็นต้น

2.2.3 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

Wilbur Schramm (1962) ยังชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับสารดังนี้

- 1) ประสบการณ์ ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของตน
- 2) การประเมินสารประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ของตน
- 3) ภูมิหลัง ผู้รับสารที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน จะให้ความสนใจต่อเนื้อหาสารต่างกัน
- 4) การศึกษาและสภาพแวดล้อม มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับสื่อ และเนื้อหาสารที่ต่างกัน

5) ความสามารถในการรับสาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจของผู้รับสารที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับสารที่ต่างกัน

6) บุคลิกภาพ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มแนวโน้ม และพฤติกรรมของผู้รับสารอารมณ์ สถานภาพทางอารมณ์ อาจเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของสาร

7) ทักษะการคิด เป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและการตอบสนองต่อข่าวสารที่เปิดรับ Merrill and Lowenstein (1971 อ้างในศิริพร นันดา คำ, 2550) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่เกี่ยวกับพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อและข่าวสารที่มีต่อการยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม ดังนี้

1) ความเหงา เมื่อบุคคลต้องอยู่ตามลำพัง ไม่สามารถที่จะติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้ สิ่งที่ดีที่สุดคือ การอยู่กับสื่อ สื่อมวลชนจึงเป็นเพื่อนแก้เหงาได้ และบางครั้งบางคนพอใจที่จะอยู่กับสื่อมวลชนมากกว่าอยู่กับบุคคลเพราะสื่อมวลชนไม่สร้างแรงกดดันในการสนทนาหรือแรงกดดันทางสังคมให้แก่ตนเอง

2) ความอยากรู้อยากเห็น มนุษย์มีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่างๆ อยู่แล้วตามธรรมชาติ ดังนั้น สื่อมวลชนจึงถือเอาจุดนี้เป็นหลักสำคัญในการเสนอข่าวสาร โดยเริ่มเสนอจากสิ่งใกล้ตัวก่อนไปจนถึงสิ่งที่อยู่ห่างตัวออกไป

3) ประโยชน์ใช้สอย มนุษย์จะแสวงหาข่าวสารและใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ของตนเอง เพื่อช่วยให้ความคิดของตนเองบรรลุเพื่อใช้ข่าวสารที่ได้มาเสริมบารมี การช่วยให้ตนเองสะดวกสบาย หรือให้ความบันเทิงแก่ตน โดยจะเลือกใช้ความหมายน้อยที่สุด (Least Effort) และได้ประโยชน์ตอบแทนที่ดีที่สุด (Promise of Reward)

4) ลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละอย่าง มีส่วนทำให้ผู้รับสารแสวงหาและได้ประโยชน์ไม่เหมือนกัน ผู้รับสารแต่ละคนย่อมจะเข้าใจในลักษณะบางอย่างจากสื่อที่จะเสนอความต้องการและทำให้ตนเองเกิดความพอใจ

ในขณะที่ พีระ จิระโสภณ (2538) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อเป็นการมุ่งศึกษาถึงผู้รับสาร การที่ผู้รับสารจะใช้สื่ออะไรก็ตามในการเปิดรับข่าวสาร ผู้รับสารจะมีการเลือกสรร และการแสวงหาข่าวสารให้เป็นไปตามความต้องการ หรือความคาดหวังที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล โดยทั่วไปแล้วผู้รับสารมีกระบวนการเลือกสรรข่าวสารซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

การเลือกเปิดรับ
การเลือกรับรู้
การเลือกจดจำ

ภาพที่ 2.1 กระบวนการเลือกสรรของผู้รับสาร

1) การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจ หรือเปิดรับข่าวสารจากแหล่งสารแหล่งใดแหล่งหนึ่งที่มีอยู่ด้วยกันหลายแห่ง โดยทั่วไปแล้วผู้รับสารมักจะเลือกเปิดรับข่าวสาร ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความเชื่อ ทักษะการคิดและความสนใจของตน โดยผู้รับสารมักจะเลือกรับสิ่งที่สนับสนุนความคิดเดิมของตนอยู่เสมอ

2) การเลือกรับรู้หรือตีความ (Selective Perception or Selective Interpretation) เป็นกระบวนการกลั่นกรองขั้นต่อมา เมื่อบุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งหนึ่งแหล่งใดแล้ว ผู้รับ

ข่าวสารจะเลือกรับรู้ หรือตีความหมาย ความเข้าใจของตนเอง หรือตามทัศนคติ ประสบการณ์ตาม ความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง ตามแรงจูงใจ ตามสภาวะร่างกายหรือสภาวะอารมณ์ เป็นต้น

3) กระบวนการเลือกจดจำ (Selective Retention) เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำ ข่าวสารเฉพาะสารที่มีเนื้อหาส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการและทัศนคติของตนเอง การเลือก จดจำนี้เปรียบเสมือนเครื่องกรองขั้นสุดท้าย ที่มีผลต่อการส่งสารไปยังผู้รับสาร ในบางครั้งก็จะลืม เนื้อหาของสารในส่วนที่ไม่ตรงกับความสนใจของตนเอง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

2.3.1 ความหมายของพฤติกรรมมนุษย์

Goldenson (1984) กล่าวว่า พฤติกรรม เป็นการกระทำหรือตอบสนองการกระทำ ทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็นปฏิสัมพันธ์ในการตอบสนอง สิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอก รวมทั้งเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆที่เป็นไปอย่างมีจุดหมาย สังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว

Harris and Stewart (1986) กล่าวว่า พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง แนวทางในการ แสดงออกของบุคคล อาจจะดีหรือเลว อาจจะเป็นที่ชื่นชอบหรือไม่ก็ได้

เรียม ศรีทอง (2542) กล่าวว่า พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง การแสดงออกของมนุษย์ที่ มองเห็นได้ง่ายและมองเห็นได้ยาก มีทั้งกายกรรม วาจากรรม และมโนกรรม ลักษณะพฤติกรรม โดยทั่วไปจะมีเป้าหมาย มีความพร้อม มีสถานการณ์ การตีความการตอบสนอง ผลที่เกิดขึ้น และ ปฏิกริยาต่อผลที่เกิดไม่สมควรคาดหวัง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง การกระทำของ มนุษย์ทั้งด้านกายกรรม วาจากรรม และมโนกรรม โดยรู้สำนึกหรือไม่รู้สำนึก ทั้งที่สังเกตได้และไม่อาจ สังเกตได้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมาย พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง การกระทำ หรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

กล่าวสรุป พฤติกรรมมนุษย์ คือ การแสดงออกของมนุษย์ ที่เป็นการตอบสนองหรือ โต้ตอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งที่รู้สำนึกหรือไม่รู้สำนึก รวมถึงที่สังเกตได้และไม่อาจสังเกตนั่นเอง ดังนั้นใน การวิจัยครั้งนี้ พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกของนักศึกษาหรือเยาวชนเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ต่อสังคมในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมสถาบัน ความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษา ความรับผิดชอบต่อครอบครัว รวมถึงความรับผิดชอบต่อ ประเทศชาติ

2.3.2 ประเภทของพฤติกรรมมนุษย์

พฤติกรรมมนุษย์อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท (สงวน สุทธิเลิศอรุณ, 2545) ได้แก่

1) พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้ โดยใช้ ประสาทสัมผัสหรือใช้เครื่องมือ พฤติกรรมภายนอกยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1) พฤติกรรมภายนอกที่ไม่ต้องอาศัยเครื่องมือในการสังเกต คือ พฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ง่าย เช่น การเคลื่อนไหวของแขน ขา การเต้นของหัวใจ เป็นต้น เรียกว่า พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior)

1.2) พฤติกรรมภายนอก ที่ต้องอาศัยเครื่องมือในการสังเกตคือพฤติกรรมที่เราไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า เช่น การทำงานของคลื่นสมองจะต้องใช้เครื่องมือวัด พฤติกรรมประเภทนี้เรียกว่า พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior)

2) พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่เจ้าตัวเท่านั้น รับรู้ เช่น การได้ยิน การเข้าใจ การรู้สึกหิว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ถือว่าเป็นพฤติกรรมภายในมี 4 ลักษณะคือ

2.1) พฤติกรรมที่เป็นความรู้สึกจากการสัมผัส (Sensitive) เช่น การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การรู้รส การสัมผัส และการมีความสุข เป็นต้น

2.2) พฤติกรรมที่เป็นการเข้าใจหรือตีความ (Interpreting) เช่น เมื่อเรามองตาเพื่อนก็เข้าใจเพื่อนได้

2.3) พฤติกรรมที่เป็นความจำ (Remembering) เช่น เมื่อมีโทรศัพท์เรียกเข้ามา เราอาจจำเสียงของเพื่อนได้

2.4) พฤติกรรมที่เป็นความคิด (Thinking) การคิดมีหลายชนิด อาจเป็นการคิดสร้างสรรค์ หรือการคิดหาเหตุผลก็เป็นได้

2.3.3 การเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

พฤติกรรมมนุษย์เป็นผลลัพธ์อันสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมมนุษย์ทางยุโรปและเอเชียจะแตกต่างกัน เช่นเดียวกับพฤติกรรมมนุษย์ของคนไทยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับทางภาคใต้หรือภาคอื่นๆ จะแตกต่างกัน อาจเขียนเป็นสมการได้ว่า (Lewin, 1951)

$$B = f(P, E)$$

B	คือ Behavior หรือพฤติกรรม
f	คือ ฟังก์ชัน
P	คือ People หรือประชาชน
E	คือ Environment หรือสิ่งแวดล้อม

การจะทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมมนุษย์ นอกจากจะศึกษาถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมแล้ว จะต้องศึกษาถึงตัวมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการของมนุษย์ ตามแนวคิดของ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2520) ความต้องการเป็นแรงกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ อาจจะเป็นทางบวกหรือศูนย์หรือลบก็ได้ ซึ่งหมายความว่า พฤติกรรมที่แสดงออกมาอาจเป็นคุณหรือโทษก็ได้ นอกจากนี้ Flippo (1971) ยังได้จำแนกความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 3 ประเภท ซึ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

1) ความต้องการทางกาย ซึ่งความต้องการทางกายของมนุษย์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้มนุษย์ดำเนินชีวิตส่วนตัวอยู่ได้ และเป็นปัจจัยเสริมที่จะทำให้มนุษย์ปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยดี มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความเจริญก้าวหน้า และมีความสุขได้ ความต้องการทางกาย ได้แก่

1.1) ความต้องการอาหาร เช่น พฤติกรรมการปรุงอาหารเอง การซื้ออาหารรับประทาน พฤติกรรมการรับประทานอาหารมูมาม และพฤติกรรมการรับประทานอาหารพื้นเมือง อาหารไทย หรืออาหารขยะ (Junk Foods) เป็นต้น

1.2) ความต้องการน้ำ เช่น พฤติกรรมดื่มน้ำจากขวดโดยใช้หลอดหรือไม่ใช้หลอด หรือดื่มน้ำโดยใช้หลอดๆ เดียวกับเพื่อน เป็นต้น

1.3) ความต้องการอากาศหายใจ เช่น พฤติกรรมหายใจแรง หรือหายใจตามปกติ หรือต้องใช้ยาดมเป็นประจำเพื่อช่วยให้หายใจคล่อง เป็นต้น

1.4) ความต้องการพักผ่อน เช่น พฤติกรรมที่นั่งหลับในห้องเรียน ในที่ทำงาน ในรถประจำทาง ในรถรับจ้าง และบางคนหลับในโรงอาหารก็มี นอกจากนี้บางคนยังมีพฤติกรรมการกรน การผื่น และการละเมออีกด้วย ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อตนเองและผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อยแตกต่างกัน

1.5) ความต้องการการขยับถ่ายของเสียออกจากร่างกาย เช่น พฤติกรรมไปห้องสุขา การเลือกสถานที่ขยับถ่าย การอดกลั้น อาจจะมีผลกระทบต่อตนเองและความเป็นส่วนตัวอย่างน้อยแตกต่างกัน

1.6) ความต้องการที่อยู่อาศัย เช่น พฤติกรรมขอเช่าห้องพัก ขอเช่าบ้าน จัดซื้อบ้าน หรือไปขออาศัยกับญาติหรือเพื่อน พฤติกรรมที่ตอบสนองความต้องการดังกล่าว อาจจะมีผลกระทบต่อตนเองและความเป็นส่วนตัวอย่างน้อยแตกต่างกัน

1.7) ความต้องการทางเพศ เช่น พฤติกรรมสนใจเพศตรงข้าม พฤติกรรม นัดหมาย ชักชวนเพื่อนต่างเพศไปเพื่อกิจกรรมต่างๆ มีการสัมผัสทางกาย การหมั้น แต่งงาน มีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น และพฤติกรรมการละเมิดทางเพศ นอกจากนี้ยังมีมนุษย์บางคนจัดทำเว็บไซต์ทางเพศเผยแพร่หรือให้บริการทางอินเทอร์เน็ต ความต้องการทางเพศนี้อาจนำไปสู่ปัญหาสังคมในเรื่องการสมรสที่ไม่เหมาะสม การประพฤตินิดทางเพศ การหย่าร้าง และการติดเชื้อเอชไอวี

1.8) ความต้องการเครื่องนุ่งห่ม เช่น พฤติกรรมเลือกใส่เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกายที่สะท้อนบุคลิกภาพของตน บางคนชอบแต่งกายตามแบบแฟชั่นนิยม หรือแต่งกายเลียนแบบดารา เป็นต้น

1.9) ความต้องการยารักษาโรค เช่น พฤติกรรมไปพบแพทย์ เพื่อบำบัดรักษาและป้องกันโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ หรือมนุษย์บางคนนิยมไปพบหมอดีตามร้านขายยาต่างๆ เป็นต้น

1.10) ความต้องการความปลอดภัย เช่น พฤติกรรมหลีกเลี่ยงอันตรายทั้งหลายในการดำเนินชีวิตส่วนตัว และชีวิตการทำงาน ซึ่งได้แก่พฤติกรรมการรับประทานอาหาร ดื่มน้ำหายใจ พักผ่อน การขยับถ่าย ที่อยู่อาศัย และการเดินทางไปกลับ การมีเพศสัมพันธ์ การแต่งกายและการใช้ยารักษาโรคที่มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยในชีวิตของมวลมนุษยชน ดังนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงจากมลพิษและอันตรายทั้งหลายทั้งปวง เพื่อความอยู่รอดปลอดภัย

2) ความต้องการทางสังคม ซึ่งความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่ต่อเนื่องกับความต้องการทางกาย กล่าวคือ มนุษย์จะหาทางตอบสนองความต้องการทางกายให้ได้ก่อน แล้วจึงจะหาทางตอบสนองความต้องการทางจิตใจ หรือทางสังคมต่อไป ความต้องการทางสังคมได้แก่

2.1) ความต้องการยอมรับว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่น เมื่ออยู่ในบ้านหรือครอบครัว ต้องการให้พ่อแม่หรือหัวหน้าครอบครัวพูดคุยด้วยหรือพนักงานในองค์กรต้องการให้หัวหน้ารู้จักชื่อ ทักทาย และเรียกชื่อตนเองได้ถูกต้อง

2.2) ความต้องการความรักจากสมาชิกในสังคมที่เกี่ยวข้อง เช่น เมื่ออยู่ในบ้านหรือครอบครัวหรือในห้องเรียน มนุษย์ต้องการจะรักสมาชิกในสังคมนั้นๆ และต้องการให้เพื่อนมนุษย์ดังกล่าวรักตอบด้วย จึงมีพฤติกรรมพูดจาทักทายหรือมีของฝากให้แก่เขาเสมอๆ

2.3) ความต้องการอยู่ร่วมกับสังคม เช่น เมื่อมนุษย์อยู่ในสังคมใดก็จะประพฤติปฏิบัติตามธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของมนุษย์ในสังคมนั้นๆ เป็นต้น

3) ความต้องการให้ความสำคัญแก่ตนเอง ซึ่งความต้องการให้ความสำคัญแก่ตนเองเป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะยืนยันว่าในโลกนี้ตนเองสำคัญหรือสำคัญน้อยที่สุด หรือมีความเห็นแก่ตัวเองมาก ทำให้มีความรู้สึกที่จะแสดงความมีน้ำใจหรือเสียสละน้อยลง ดังนี้

3.1) ความต้องการที่จะให้ผู้อื่นชมเชย ยกย่อง และสรรเสริญ เช่น มนุษย์ทั้งหลายอยากให้เพื่อนมนุษย์ด้วยกันกล่าวชม

3.2) ความต้องการจะเป็นเจ้านายคน เช่น มนุษย์ต้องการให้เพื่อนมนุษย์ในสังคมหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ยอมรับ ศรัทธา เคารพ นับถือ กราบไหว้ ว่าตนเองนั้นมีความสำคัญมาก

3.3) ความต้องการเป็นอิสระ เช่น มนุษย์ต้องการมีอิสระในการทำงาน ไม่ชอบให้ใครมาเฝ้าดูและติดตามประเมิน ถ้ามีใครมาเฝ้าติดตามจะรู้สึกอึดอัด

3.4) ความต้องการประสบความสำเร็จ เช่น มนุษย์ต้องการประสบความสำเร็จ ก็แสดงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การขยัน มานะอดทน การแสดงตนเป็นศิษย์ข้างเคียงกับหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชา การส่งเสริมขยันขันแข็งและหน้าบ้าน กราบกรานสอพลอ ให้ได้ล่อไข่แดง แสดงตนว่าแรงวิชา หรือใช้คำถ้อยคำ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อจะได้เจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และประสบความสำเร็จในชีวิต

2.4 แนวคิดและทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล

DeFleur (1970) กล่าวว่าผู้รับสารแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันในทางจิตวิทยา เช่น ทักษะคิด ความเชื่อ ฯลฯ จะทำให้มีความสนใจในการเปิดรับสารหรือตีความจากสารที่ได้รับจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน โดยได้วางหลักเกณฑ์พื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคล ไว้ดังนี้

1) บุคคลมีความแตกต่างกันอย่างมากในด้านบุคลิกภาพ และสภาพทางจิตวิทยา ซึ่งความแตกต่างกันดังกล่าวนี้ บางส่วนมาจากลักษณะความแตกต่างทางชีวภาคหรือทางร่างกายของแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่มาจากความแตกต่างที่เกิดจากการที่บุคคลมีการเรียนรู้จากสังคมที่แตกต่างกัน

2) บุคคลที่มีความเป็นอยู่ต่างสภาพแวดล้อมหรือถูกเลี้ยงในสภาพที่แตกต่างกัน จะเปิดรับความคิดเห็นแตกต่างกันไปอย่างกว้างขวาง

3) การเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ทำให้บุคคลมีทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อที่รวมกันเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งผลจากความแตกต่างนี้ทำให้มีการกำหนดการเปิดรับสารจากสื่อมวลชน

สุรางค์ โค้วตระกูล (2533) กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องต่อไปนี้

- 1) ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางเขาวนปัญญา
- 2) ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางความคิดสร้างสรรค์
- 3) ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางลีลาการรู้คิด (Cognitive styles)
- 4) ความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ (Learning styles)
- 5) ความแตกต่างระหว่างเพศ

ประมะ สตะเวทิน (2539) กล่าวว่า การวิเคราะห์มวลชนผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร โดยมีสมมติฐานว่ามวลชนผู้รับสารที่อยู่ในกลุ่มลักษณะทางประชากรเดียวกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาคล้ายคลึงกัน และคนที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกัน

1) อายุ (Age) อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความเหมือนหรือแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม โดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยมมากกว่าคนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะมีความคิดอนุรักษนิยมมากกว่าคนที่มีอายุน้อย คนที่มีอายุน้อยจะเป็นคนที่ยึดถืออุดมการณ์กว่า ใจร้อนกว่า และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะเป็นคนที่ยึดถือการปฏิบัติมากกว่า มีความระมัดระวังมาก และมองโลกในแง่ร้าย นอกจากนี้คนที่มีวัยแตกต่างกันมักมีความต้องการแตกต่างกันด้วย เช่น คนวัยกลางคนและคนสูงอายุมักจะคิดถึงเรื่องความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน การรักษาพยาบาล การมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ในขณะที่คนหนุ่มสาวอาจจะสนใจในเรื่องการศึกษา ความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคม ลักษณะของการใช้สื่อมวลชนก็แตกต่างกัน คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อมวลชนก็แตกต่างกัน คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารหนักๆ มากกว่าเพื่อความบันเทิง คนที่มีอายุมากมักจะอ่านจดหมายถึงบรรณาธิการ ขวสารบ้านการเมือง ในขณะที่คนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ไม่ค่อยจะอ่านบทบรรณาธิการ ในการฟังวิทยุก็เช่นเดียวกันคนที่มีอายุมากมักจะฟังรายการหนักๆ เช่น ข่าว การอภิปรายปัญหาสังคม ไม่ค่อยฟังดนตรีสมัยใหม่

2) เพศ (Sex) ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงมักจะมีลักษณะชอบความสวยงาม มีจิตใจอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ โอนอ่อนผ่อนตาม และเป็นแม่บ้านแม่เรือน นอกจากนั้นงานวิจัยต่างๆ ยังชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงถูกชักจูงได้ง่ายกว่าผู้ชาย นอกจากนั้นผู้ชายยังใช้เหตุผลมากกว่าผู้หญิงและจดจำข่าวได้มากกว่าผู้หญิงด้วย แต่ผู้หญิงเป็นเพศที่ยังจิตใจของคนได้ดีกว่าผู้ชาย ผู้หญิงมักจะโทษตัวเองเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ในขณะที่ผู้ชายมักจะโทษคนอื่นหรืออุปสรรคอื่นๆ แต่จะไม่โทษตัวเอง

3) สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status) หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว คนที่มีพื้นฐานทางครอบครัวต่างกันย่อมมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ทฤษฎีทางสังคมวิทยาได้ยอมรับอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลและถือครอบครัวเป็นสังคมแรกๆ ของบุคคล คนที่มีอาชีพต่างกัน ย่อมมองโลก มีแนวความคิด มีอุดมการณ์ มีค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป คนที่รับราชการมักจะคำนึงถึงเรื่องยศถาบรรดาศักดิ์ สวัสดิการ ศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของความเป็นข้าราชการ ในขณะที่คนทำงานธุรกิจเอกชนอาจคำนึงถึงรายได้และการมีศักดิ์ศรีของตนด้วยเงินทองที่

สามารถหาซื้อหรือจับจ่ายใช้สอยสิ่งที่ตนต้องการเพื่อรักษาสถานภาพในสังคมของตน รายได้ของคนย่อมเป็นเครื่องกำหนดความต้องการตลอดจนความคิดเห็นของคนเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ และพฤติกรรมของคน การแนะนำให้ชาวนาที่ยากจนใช้เครื่องจักรแทนวัวควายในการทำนานั้น คงจะยากกว่าการแนะนำให้คนที่มียาไร้มามากๆ ซื้อเครื่องซักผ้า โทรศัพทเคลื่อนที่ หรือรถยนต์คันใหม่ นอกจากนั้นคนที่มียาฐานะดีหรือรายได้สูงยังใช้สื่อมวลชนมากด้วย การใช้สื่อมวลชนของคนมีฐานะดีมักจะเป็นการใช้เพื่อแสวงหาข่าวสารหนักๆ เช่น อ่านบทบรรณาธิการ อ่านหรือดูหรือฟังข่าวการบ้านการเมือง ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ คนต่างเชื้อชาติกันย่อมมีวัฒนธรรมย่อยของแต่ละเชื้อชาติที่คอยกำกับค่านิยมทัศนคติ ความคิดและพฤติกรรมของคนในเชื้อชาติแตกต่างกัน เช่น คนจีนอาจจะมีความคิดว่าการมีลูกหลายๆ ดี เพราะจะได้ช่วยกันทำมาหากิน

4) การศึกษา (Education) หรือความรู้เป็นลักษณะอีกลักษณะหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน ในยุคสมัยที่แตกต่างกัน ในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน ในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไป คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอโดยทั่วไปแล้วคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ และมักจะใช้สื่อประเภท สิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนมีการศึกษาต่ำมักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ หากผู้มีการศึกษาสูงมีเวลาว่างพอก็จะใช้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ แต่หากมีเวลาจำกัดก็มักจะแสวงหาข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อประเภทอื่น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เวคิน วุฒิมวงศ์ (2541) ได้ศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า

1) ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้ทั้งภาพรวมและจำแนกแต่ละตัวแปรอยู่ในระดับสูง

2) นักศึกษามหาวิทยาลัยภาคใต้ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า นักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านการปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบของสังคมและด้านการติดตามความเคลื่อนไหวของสังคมสูงกว่านักศึกษาชาย

3) นักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้ที่ศึกษาอยู่ในสถาบันแตกต่างกันมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมแตกต่างกัน โดยที่นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมสูงกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการระงับการกระทำที่เป็นภัยต่อสังคม ด้านการมีส่วนร่วมในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม วิทยาเขตปัตตานีและสูงกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ ส่วนในด้านการติดตามความเคลื่อนไหวของสังคม นักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ด้านนี้สูงกว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และสูงกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

4) นักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการติดตามความเคลื่อนไหวของสังคมสูงกว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2

5) นักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการติดตามความเคลื่อนไหวของสังคมสูงกว่านักศึกษามีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 และสูงกว่านักศึกษามีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.51-3.00

6) นักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้ที่ผู้ปกครองมีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีประเภทของกิจกรรมที่เข้าร่วมแตกต่างกัน มีจำนวนครั้งในการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน และมีที่พักอาศัยแตกต่างกันพบว่า มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

7) ส่วนข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ มหาวิทยาลัยในภาคใต้ควรส่งเสริมและเน้นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมในทุกๆ ด้าน และควรจะหาวิธีการปลูกฝังในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจ และทำให้เกิดปัญหาเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างถูกต้อง อีกทั้งควรตรวจสอบพฤติกรรมของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยสรุป พบว่า

1) นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมทุกด้านอยู่ในระดับสูง

2) นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม เปรียบเทียบตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษา ดังนี้

2.1) นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง และความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน

2.2) นักศึกษาที่ศึกษาชั้นปีที่ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม

2.3) นักศึกษาที่ศึกษาคณะที่ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน และความรับผิดชอบต่อสังคม

ดุสิต อุทิศพงษ์ (2547) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าโมเดลตามกรอบแนวคิดที่ตั้งไว้ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน คือ 1) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว 2) ความรับผิดชอบต่อเพื่อน 3) ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา 4) ความรับผิดชอบต่อชุมชน และ 5) ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ จะเห็นว่าพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นประสบการณ์ที่สั่งสมและผ่านกระบวนการขัดเกลาของ

แรงกระตุ้นทางสังคม ซึ่งเริ่มมีพัฒนาการจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ขยายไปสู่สังคมที่ซับซ้อนมากขึ้น ได้แก่ สังคมโรงเรียน สังคมมหาวิทยาลัยและสังคมประเทศชาติ

กรุงเทพฯ โพลล์ (2547) จัดสำนักรับผิดชอบของนิสิตนักศึกษาไทยในปัจจุบัน ศูนย์วิจัยกรุงเทพฯ โพลล์ ดำเนินการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจติดตามข่าวสารความเป็นไปของสังคมและประเทศชาติ ประเด็นเนื้อหาของการพูดคุย และการเข้าร่วมทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคมและประเทศชาติของนิสิตนักศึกษาเพื่อสะท้อนภาพรวมเกี่ยวกับจิตสำนักรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติของนิสิตนักศึกษาไทยในปัจจุบันวัตถุประสงค์ของการสำรวจเพื่อต้องการทราบถึงจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อที่มีต่อสังคมและประเทศชาติของนิสิตนักศึกษาไทยในปี 2547 ในประเด็นต่างๆ ได้แก่

- 1) ความสนใจติดตามข่าวสารความเป็นไปของสังคมและประเทศชาติ และเหตุการณ์ที่สนใจเป็นพิเศษในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา
- 2) ปัญหาของสังคมและประเทศชาติที่นิสิตนักศึกษาเป็นห่วงมากที่สุด
- 3) ประเด็นเนื้อหาของการพูดคุยในกลุ่มเพื่อนนิสิตนักศึกษาด้วยกัน
- 4) การเข้าร่วมทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคมในระหว่างการเป็นนิสิตนักศึกษา
- 5) สาเหตุที่ทำให้นิสิตนักศึกษาบางส่วนไม่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม
- 6) แนวทางในการปลูกจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติในความเห็นของนิสิตนักศึกษา

การสำรวจใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไป ที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชนทั่วประเทศ จากการสุ่มตัวอย่างดังกล่าว ทำให้ได้ตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 1,148 คน เป็นชายร้อยละ 42.2 หญิงร้อยละ 57.8 จากสถาบันอุดมศึกษารวม 34 แห่ง โดยเป็นสถาบันของรัฐ 25 แห่ง และเอกชน 9 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้เป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาของรัฐบาล ร้อยละ 73.7 เอกชน ร้อยละ 26.3 แบ่งเป็นสายวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี/การแพทย์ ร้อยละ 51.0 และสายสังคมศาสตร์ ร้อยละ 49.0 ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 25.1 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 22.7 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 23.0 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 29.2

ผลการสำรวจ

- 1) เมื่อสอบถามถึงความสนใจติดตามข่าวสารความเป็นไปของสังคมและประเทศชาติ นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 49.2 ระบุว่าไม่ค่อยได้ติดตาม ร้อยละ 46.7 ติดตามเป็นประจำ ร้อยละ 4.1 ไม่ได้ติดตามเลย
- 2) สำหรับเหตุการณ์ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาที่นิสิตนักศึกษาให้ความสนใจเป็นพิเศษ 5 อันดับแรก ได้แก่ เหตุการณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ชายแดนภาคใต้ (ร้อยละ 30.2) สถานการณ์โรคไข้หวัดนก (ร้อยละ 16.8) การเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. (ร้อยละ 15.6) การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก (ร้อยละ 5.1) และปัญหาราคาน้ำมัน (ร้อยละ 4.0) ในขณะที่ ร้อยละ 26.4 ระบุว่าไม่มีเหตุการณ์ใดที่สนใจเป็นพิเศษ
- 3) สำหรับปัญหาของสังคมและประเทศชาติที่กลุ่มนิสิตนักศึกษาเป็นห่วงมากที่สุดในปัจจุบันนี้ คือ ปัญหาความไม่สงบในภาคใต้ (ร้อยละ 22.6) รองลงมา คือ ปัญหาการคอร์รัปชัน (ร้อยละ 16.0) ปัญหายาเสพติด (ร้อยละ 14.8) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ (ร้อยละ 13.4) ปัญหาศีลธรรม

เสื่อมทราม (ร้อยละ 13.4) ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ร้อยละ 10.7) ปัญหาสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 6.3) ปัญหาโรคเอดส์ (ร้อยละ 2.0) และอื่น ๆ อีก (ร้อยละ 0.8)

4) เมื่อสอบถามถึงความสนใจเกี่ยวกับเรื่องราวอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ 4 ประการได้แก่ เรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ด้อยโอกาสในสังคม นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 60.6 ตอบว่าให้ความสนใจมาก ขณะที่ร้อยละ 36.9 ไม่ค่อยสนใจ และร้อยละ 2.5 ไม่สนใจเลย

ประเด็นเรื่องความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ร้อยละ 50.2 สนใจมาก ร้อยละ 44.8 ไม่ค่อยสนใจ และร้อยละ 5.2 ไม่สนใจเลย

ประเด็นปัญหาการผลิตและส่งออกสินค้าการเกษตรของไทย ร้อยละ 57.9 ไม่ค่อยสนใจ ร้อยละ 30.7 สนใจมาก และร้อยละ 11.4 ไม่สนใจเลย

ประเด็นเรื่องความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในเวทีโลก ร้อยละ 49.1 ไม่ค่อยสนใจ ร้อยละ 41.7 สนใจมาก และร้อยละ 9.2 ไม่สนใจเลย

5) สำหรับประเด็นเนื้อหาของการพูดคุยในกลุ่มนิสิตนักศึกษา อันดับแรกเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกิน/เที่ยว/ช้อปปิ้ง (ร้อยละ 27.3) รองลงมาคือ เรื่องการเรียน (ร้อยละ 24.5) เรื่องส่วนตัว เช่น ครอบครัว ความรัก (ร้อยละ 23.2) เรื่องอาชีพการงานในอนาคต (ร้อยละ 14.1) เรื่องปัญหาที่สังคมและประเทศชาติกำลังเผชิญอยู่ (ร้อยละ 4.7) เรื่องการเมืองการปกครอง (ร้อยละ 2.2) และอื่นๆ อีกร้อยละ 4.1 โดยทั้งนี้ไม่พบความแตกต่างระหว่างนิสิตนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลกับเอกชน

เมื่อเปรียบเทียบเนื้อหาของการพูดคุยระหว่างนิสิตนักศึกษาเพศชายกับเพศหญิง พบว่า เนื้อหาการพูดคุยของนิสิตนักศึกษาชายจะเน้นไปที่เรื่องอาชีพการงานในอนาคต ปัญหาที่สังคมและประเทศชาติกำลังเผชิญอยู่ และเรื่องการเมืองการปกครอง ขณะที่นิสิตนักศึกษาหญิงจะเน้นเรื่องกิน/เที่ยว/ช้อปปิ้ง เรื่องส่วนตัว และเรื่องการเรียน

และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชาที่เรียน พบว่าเนื้อหาการพูดคุยของนิสิตนักศึกษาสายสังคมศาสตร์จะเน้นไปที่เรื่องกิน/เที่ยว/ช้อปปิ้ง เรื่องส่วนตัว และเรื่องการเมืองการปกครอง ขณะที่สายวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี/การแพทย์ เน้นไปที่เรื่องการเรียน และอาชีพการงานในอนาคต

6) สำหรับความเห็นเกี่ยวกับการรับใช้สังคมและประเทศชาตินั้น ร้อยละ 76.3 เห็นว่า นิสิตนักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการรับใช้สังคมและประเทศชาติ โดยให้เหตุผลว่า เพราะนิสิตนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและประเทศชาติ (ร้อยละ 40.3) เป็นกลุ่มที่มีพลังกาย พลังสมอง สามารถทำประโยชน์ให้สังคมและประเทศชาติได้มาก (ร้อยละ 8.1) เป็นความหวังของประเทศชาติ (ร้อยละ 7.9) เป็นการพัฒนาตัวเอง (ร้อยละ 1.4) ส่วนหนึ่งของค่าเล่าเรียนมาจากเงินภาษี (ร้อยละ 0.8) และเหตุผลอื่นอีกร้อยละ 17.8 ในขณะที่ร้อยละ 23.7 ระบุว่า การรับใช้สังคมและประเทศชาติไม่ใช่หน้าที่ของนิสิตนักศึกษา แต่ควรเป็นหน้าที่ของรัฐบาล/นักรการเมือง (ร้อยละ 17.1) และของผู้ใหญ่ที่ทำงานแล้ว (ร้อยละ 5.4) และอื่นๆ อีก (ร้อยละ 1.2)

7) นิสิตนักศึกษาร้อยละ 70.5 เคยเข้าร่วมทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคมในช่วงที่กำลังศึกษาอยู่ ขณะที่ ร้อยละ 29.5 ไม่เคยเข้าร่วม สำหรับกลุ่มที่เคยร่วมทำกิจกรรม ได้ให้เหตุผลหลักของการเข้าร่วม คือ ต้องการประสบการณ์เพิ่มเติม (ร้อยละ 28.5) ต้องการมีเพื่อน มีสังคม

(ร้อยละ 14.5) ต้องการมีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคมและประเทศชาติ (ร้อยละ 14.1) เป็นกิจกรรมในหลักสูตรที่มีคะแนน (ร้อยละ 12.1) และอื่น ๆ (ร้อยละ 1.3)

สำหรับกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมทำกิจกรรม ได้ให้เหตุผลว่า มีภาระด้านการเรียน (ร้อยละ 11.8) ไม่ทราบข้อมูลรายละเอียดในการสมัครเข้าร่วม (ร้อยละ 8.0) ไม่มีกิจกรรมที่น่าสนใจ (ร้อยละ 5.5) บรรยากาศแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย (ร้อยละ 3.3) และอื่น ๆ อีกร้อยละ 0.9

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถาบันของรัฐกับเอกชน พบว่า นิสิตนักศึกษาในสถาบันของรัฐเคยเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคมมากกว่านิสิตนักศึกษาในสถาบันเอกชน ร้อยละ 10.6 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับการเข้าร่วมทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม พบว่า นิสิตนักศึกษาสายสังคมศาสตร์เข้าร่วมทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคมมากกว่าสายวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี/การแพทย์ ร้อยละ 10.4

8) กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นถึงการที่นิสิตนักศึกษาบางส่วนไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคมว่ามีสาเหตุมาจากสภาพสังคมในปัจจุบันที่ต้องแข่งขันเอาชนะเพื่อความอยู่รอดจึงไม่ค่อยได้คิดถึงคนอื่นนอกจากตัวเอง (ร้อยละ 24.2) ต้องใช้เวลาไปกับการเดินทางและภารกิจส่วนตัวจนไม่มีเวลาสำหรับกิจกรรมเพื่อสังคม (ร้อยละ 17.8) มีกิจกรรมสนุกสนานบันเทิงที่ดึงดูดความสนใจได้มากกว่ากิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม (ร้อยละ 17.4) แนวทางการศึกษาในปัจจุบันที่เน้นความเก่งมากกว่าความดี (ร้อยละ 17.1) ขาดการกระตุ้นชี้แนะจากครู อาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ร้อยละ 12.7) การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่ไม่สอนให้รู้จักการแบ่งปัน (ร้อยละ 8.3) และอื่น ๆ อีกร้อยละ 2.5

9) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45.6 เห็นว่า การปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้นิสิตนักศึกษาได้ออกไปสัมผัสใกล้ชิดสังคมเพื่อรับรู้ถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงเป็นแนวทางที่ดีที่สุดในการปลูกจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติแก่นิสิตนักศึกษาไทย ส่วนอีกร้อยละ 24.9 เห็นว่า ควรใช้วิธีการสอดแทรกแนวคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติลงในเนื้อหาของบทเรียน ร้อยละ 21.0 เห็นว่าควรใช้การกระตุ้น รณรงค์ผ่านสื่อต่าง ๆ ร้อยละ 5.5 เห็นว่าควรยกย่องเชิดชูนิสิตนักศึกษาที่ทำกิจกรรมเพื่อสังคมให้มากขึ้น และอื่น ๆ อีกร้อยละ 3.0

พิศเพลิน สงวนพงศ์ และคณะ (2548) พงศัตถกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสุกี ผลการวิจัยพบว่า

- 1) นิสิตนักศึกษา มีพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสังคมทุกด้านในระดับสูง
- 2) นิสิตนักศึกษา มีพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสังคมเปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ ชั้นปีที่ศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษา ดังนี้

- 2.1) นิสิตนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- 2.2) นิสิตนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ต่างกันมีพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการทำงานของตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียนและด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน

2.3) นักศึกษาที่ศึกษาแผนกที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อสถาบัน

กมลชนก วงวาฬ (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่นที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยสถานการณ์มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา คือ 1) นักศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาสูง พบในทุกกลุ่ม 2) นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมสูง พบว่า ในกลุ่มรวมและกลุ่มเพศหญิง และ 3) นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมสูง ถ้ามีทัศนคติต่อการคบเพื่อนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูง มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมสูง นักศึกษาที่มีทัศนคติต่อการคบเพื่อนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมต่ำ พบในกลุ่มรวม

2) จิตลักษณะเดิมมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา คือ 1) นักศึกษามีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มเพศหญิง และ 2) นักศึกษามีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ถ้ามีทัศนคติต่อการคบเพื่อนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูง มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่านักศึกษาที่มีทัศนคติต่อการคบเพื่อนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมต่ำ พบในกลุ่มรวมและกลุ่มเพศหญิง

3) จิตลักษณะตามสถานการณ์มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา คือ 1) นักศึกษาที่มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมสูง คือ นักศึกษาที่มีทัศนคติต่อการคบเพื่อนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูง ถ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมสูง มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่ากลุ่มตรงข้าม พบในกลุ่มเพศหญิง 2) ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนมีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับตัวแปรอื่นๆ

4) ตัวแปรทำนายสำคัญของความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา คือ ทัศนคติต่อการคบเพื่อนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม คือ ทัศนคติต่อการคบเพื่อนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มเพศชายคือร้อยละ 56.1

มาลีนี จุโฑปะมา (2550) พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับชั้นปี เพศ ผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย) และที่พักอาศัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ค.บ. 5 ปี ภาคปกติ ระดับชั้นปีที่ 1-ระดับชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา 2) แบบวัดพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบด้วยค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับสูง โดยพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อครอบครัวอยู่ในอันดับสูงสุด และพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อชุมชนอยู่ในอันดับต่ำสุด นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 นักศึกษาเพศชายและ

นักศึกษาเพศหญิง นักศึกษาที่พักในหอพักมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่พักในหอพักเอกชน และพักที่อื่นๆ มีพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาที่มีผลการเรียนเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 เกรดเฉลี่ย 2.01–2.50 เกรดเฉลี่ย 2.51–3.00 และเกรดเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 มีพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วายุ กาญจนศร (2551) ได้ศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2550 มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงทั้ง 6 ด้าน ได้แก่

- 1) ความรับผิดชอบต่อการเล่นกีฬาและการเป็นผู้ดูกีฬา ค่าเฉลี่ย 27.2
- 2) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ค่าเฉลี่ย 25.8
- 3) ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ค่าเฉลี่ย 25.3
- 4) ความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษา ค่าเฉลี่ย 24.8
- 5) ความรับผิดชอบต่อชุมชน ค่าเฉลี่ย 24.2
- 6) ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ค่าเฉลี่ย 24.1

อุไรวรรณ วัชรคุ้มครอง (2553) ศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาการศึกษา นอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษา ระดับความรับผิดชอบต่อสังคม และ 2) เปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาการศึกษา นอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ ตาม เพศ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนา สถานภาพสมรส รายได้ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จำนวน 388 คน เก็บรวบรวมโดยแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าสถิติค่าที การหาค่าสถิติค่าเอฟ การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบแบบ LSD (Dunnett) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก เรียงลำดับจาก มากไปหาน้อย คือ ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง 2) นักศึกษาที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่มีศาสนา ภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีอายุมาก มีรายได้ต่อเดือนสูง มีระดับการศึกษาสูง และมีประสบการณ์การทำงานสูง มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคณะผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ระเบียบวิธีวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอรายงานในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่กำลังศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 14 แห่ง ซึ่งจำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร มีทั้งสิ้นประมาณ 206,534 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554) ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนสินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้า มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบัน และมหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 แห่ง จาก 14 แห่ง ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1967) ผู้วิจัยได้กำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ 95% ค่าระดับความคลาดเคลื่อน 5% ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Multi Stage Sampling ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มสถาบันและมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 7 แห่งจาก 14 แห่ง ทำการสุ่มเลือก 7 มหาวิทยาลัยที่จะเป็นตัวแทนในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการจับฉลาก ผลการสุ่มเลือกมหาวิทยาลัยสรุปได้ดังตาราง

ตารางที่ 3.1 สรุปผลการสุ่มเลือกมหาวิทยาลัย

จังหวัด	ประชากรทั้งหมด	ประชากรที่ศึกษา	ผลการสุ่ม
1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	26,598	26,598	✓
2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	23,725	23,725	✓
3. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	17,127	17,127	✓
4. มหาวิทยาลัยศิลปากร	16,710	16,710	✓
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	11,266	-	✗
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	12,320	-	✗
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนสุรินทร์	4,537	-	✗
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	17,387	17,387	✓
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	5,620	-	✗
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ	18,164	-	✗
11. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	17,535	-	✗
12. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	16,304	16,304	✓
13. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	18,630	18,630	✓
14. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน	611	-	✗
รวม	206,534	136,481	

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนนักศึกษาที่กำลังศึกษาศึกษาอยู่ใน 7 มหาวิทยาลัยตัวอย่าง โดยมีประชากรทั้งหมด 136,481 คน โดยจะคำนวณตามสัดส่วนประชากรในแต่ละมหาวิทยาลัย คำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรของแต่ละตัวแทน}}{\text{จำนวนทั้งหมดของประชากรในทุกกลุ่มตัวแทน}}$$

จำนวนตัวอย่าง	=	400	คน
จำนวนประชากรทั้งหมด	=	136,481	คน
1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	$\frac{400 \times 26,598}{136,481}$	=	77.95 : 78 คน
2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	$\frac{400 \times 23,725}{136,481}$	=	69.53 : 69 คน
3. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	$\frac{400 \times 17,127}{136,481}$	=	50.20 : 50 คน
4. มหาวิทยาลัยศิลปากร	$\frac{400 \times 16,710}{136,481}$	=	48.97 : 49 คน
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	$\frac{400 \times 17,387}{136,481}$	=	50.96 : 51 คน
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	$\frac{400 \times 16,304}{136,481}$	=	47.78 : 48 คน

$$7. \text{ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา} \quad \frac{400 \times 18,630}{136,481} = 54.60 : 55 \text{ คน}$$

ตาราง 3.2 แสดงจำนวน ประชากรและจำนวนตัวอย่างของตัวแทนประชากร

จังหวัด	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	26,598	78
2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	23,725	69
3. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	17,127	50
4. มหาวิทยาลัยศิลปากร	16,710	49
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	17,387	51
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	16,304	48
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	18,630	55
รวม	136,481	400

ขั้นตอนที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling โดยใช้วิธีการจับฉลากเพื่อให้ได้สถาบัน และมหาวิทยาลัย ที่ใช้เป็นตัวแทนในแต่ละกลุ่ม สุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ที่กำหนดให้ได้สัดส่วนตามประชากรในแต่ละมหาวิทยาลัย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากการค้นคว้า ดัดแปลงจากแนวความคิด และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วเคยมีผู้ทำวิจัยมาก่อนหน้านี้ โดยคณะผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดด้านความรับผิดชอบต่อสังคมจากจริยญา เฉลาประโคน (2545) และดุสิต อุทิศพงษ์ (2547) มาใช้เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครอบคลุมและตรงมากที่สุด คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาดัดแปลงและทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นขอแบบสอบถามก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียน และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และ/หรือเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ข้อคำถามประเภทของสื่อมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และ/หรือเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง ส่วนพฤติกรรมการเปิดรับสื่อข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง ช่วยเหลือภาระงานทางบ้าน มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว และปฏิบัติตนต่อผู้ปกครอง/สมาชิกในครอบครัวให้เหมาะสม

2) ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ได้แก่ ไม่รังแก ไม่เอาเปรียบเพื่อน เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ช่วยเหลือเพื่อน จริงใจต่อเพื่อน และให้เกียรติและเคารพสิทธิของเพื่อน

3) ความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา ได้แก่ รักษาความสะอาดบริเวณสถานศึกษา รักษา/สร้างชื่อเสียงให้สถานศึกษา รักษาสมบัติส่วนรวมของสถานศึกษา และร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น

4) ความรับผิดชอบต่อชุมชน ได้แก่ ให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือผู้อื่นในชุมชน รักษาสมบัติส่วนรวมเหมือนของตนเอง เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน

5) ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ได้แก่ รักษาและปฏิบัติตามกฎหมาย และประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดี

3.1.2 เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย

1) เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรม的开รับสื่อ ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของพฤติกรรมพฤติกรรม的开รับสื่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในกรุงเทพมหานคร โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของบุญชม ศรีสะอาด (2535)

ค่าระดับคะแนน	หมายถึง	การแปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

2) เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรม的开รับสื่อทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในกรุงเทพมหานคร โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน ของบุญชม ศรีสะอาด (2535)

ค่าระดับคะแนน	การแปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง มาก
2.51-3.50	หมายถึง ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง น้อย
1.00-1.50	หมายถึง น้อยที่สุด

3.1.2 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1) สร้างแบบสอบถามโดยใช้กรอบแนวคิดด้านความรับผิดชอบต่อสังคมจากจริยญา เฉลาประโคน (2545) และดุสิต อุทิศพงษ์ (2547) มาใช้เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือ แล้ว ตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2) นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไปทดลองใช้ (Try Out) ก่อนที่จะเก็บข้อมูลจริง กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดลองแบบสอบถาม และนำข้อมูลจากการทดลองใช้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยกำหนดให้แบบสอบถามทุกข้อต้องมีค่าความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่า .60 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน รายละเอียดดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
พฤติกรรมกาเปิดรับสื่อ	.930
พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมในภาพรวม	.845
1. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	.677
2. ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	.783
3. ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา	.655
4. ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	.847
5. ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ	.836

3) ดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ แล้วจึงนำออกไปเก็บข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างจริง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.1 คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวม แบบสอบถามจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันและมหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จาก 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 400 คน ตามสัดส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้ว

3.4.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ และใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 2) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1) การหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) (ศักดิ์ชัย บุญยราศรัย, 2546) โดยใช้สูตร KR₂₀
 - 2.2) การหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1984)
- 3) สถิติอ้างอิงที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1) การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t-test Independent)
 - 3.2) การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มมากตัวอย่าง 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่ผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)
 - 3.3) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาสมการทำนายพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบ ต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยภาพรวม เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อต่างๆ ไว้ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ของรัฐในกรุงเทพมหานคร

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

4.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียน รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละ และลำดับที่ของข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานครที่ตอบแบบสอบถาม (n=400)

	ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
เพศ	ชาย	169	42.3	2
	หญิง	231	57.8	1
ระดับชั้น	ชั้นปีที่ 1	48	12.0	4
	ชั้นปีที่ 2	142	35.5	1
	ชั้นปีที่ 3	107	26.7	2
	ชั้นปีที่ 4	103	25.8	3
ผลการเรียน	ต่ำกว่า 2.00	6	1.5	5
	2.01-2.50	93	23.3	3
	2.51-3.00	156	39.0	1
	3.01-3.50	122	30.5	2
	มากกว่า 3.50	23	5.7	4
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5	1.3	7
	5,000-10,000 บาท	38	9.5	6
	10,001-15,000 บาท	52	13.0	5
	15,001-20,000 บาท	75	18.7	3
	20,001-25,000 บาท	79	19.7	1
	25,001-30,000 บาท	77	19.3	2
	30,000 บาทขึ้นไป	74	18.5	4

จากตารางที่ 4.1 แสดงปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียน รายได้เฉลี่ย ของครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่า

- 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.8 และเพศชาย ร้อยละ 42.2 ตามลำดับ
- 2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 35.5 รองลงมาคือระดับชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 26.7 ระดับชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 25.7 และระดับชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 1.5 ตามลำดับ
- 3) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีผลการเรียนระหว่าง 2.51-3.00 ร้อยละ 39.0 รองลงมา มีผลการเรียนระหว่าง 3.01-3.50 ร้อยละ 30.5 มีผลการเรียนระหว่าง 2.51-3.00 ร้อยละ 23.3 มีผลการเรียนมากกว่า 3.50 ร้อยละ 5.7 และมีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 1.5 ตามลำดับ
- 4) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 20,001-25,000 บาท ร้อยละ 19.8 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 25,001-30,000 บาท ร้อยละ 19.3 มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 18.7 มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน 30,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 18.5 มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 13.0 มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 5,000-10,000 บาท ร้อยละ 9.5 และมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

4.1.2 การเปิดสื่อเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม (n=400)

การเปิดรับข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
ประสบการณ์เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม			
เคย	353	88.2	1
ไม่เคย	47	11.8	2
ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม			
เปิดรับน้อยกว่า 1 วันใน 1 สัปดาห์	42	10.5	5
เปิดรับ 1-2 วันใน 1 สัปดาห์	109	27.3	2
เปิดรับ 3-4 วันใน 1 สัปดาห์	119	29.7	1
เปิดรับ 5-6 วันใน 1 สัปดาห์	61	15.3	4
เปิดรับทุกวันใน 1 สัปดาห์	69	17.2	3
การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านสื่อต่างๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
วิทยุโทรทัศน์	360	90.0	1
วิทยุกระจายเสียง	103	25.8	5
หนังสือพิมพ์	191	47.8	3
นิตยสาร	109	27.3	4
ป้ายโฆษณา	87	21.8	6
วารสาร	29	7.3	10
แผ่นพับ	30	7.5	9
อินเทอร์เน็ต	296	74.0	2
กิจกรรม	57	14.3	8
สื่อบุคคล	81	20.3	7

จากตารางที่ 4.2 แสดงการเปิดสื่อเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่า

1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ร้อยละ 88.2 และไม่เคยมีประสบการณ์เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ร้อยละ 11.8 ตามลำดับ

2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเปิดรับ 3-4 วันใน 1 สัปดาห์ ร้อยละ 29.8 รองลงมาเปิดรับ 1-2 วันใน 1 สัปดาห์ ร้อยละ 27.3 เปิดรับทุกวันใน 1 สัปดาห์ ร้อยละ 17.3 เปิดรับ 5-6 วันใน 1 สัปดาห์ ร้อยละ 15.3 และเปิดรับน้อยกว่า 1 วันใน 1 สัปดาห์ ร้อยละ 10.5 ตามลำดับ

3) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านสื่อต่างๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 90.0 รองลงมาคืออินเทอร์เน็ต ร้อยละ 74.0 หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 47.8 นิตยสาร ร้อยละ 27.3 วิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 25.8 ป้ายโฆษณา ร้อยละ 21.8 สื่อบุคคล ร้อยละ 20.3 กิจกรรม ร้อยละ 14.3 แผ่นพับ ร้อยละ 7.5 วารสาร 7.3 ตามลำดับ

4.1.3 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามสื่อ

ตารางที่ 4.3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่ของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามสื่อ

สื่อ	\bar{x}	SD.	ระดับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ	ลำดับที่
วิทยุโทรทัศน์	4.17	.976	มาก	1
วิทยุกระจายเสียง	2.42	1.445	น้อย	4
หนังสือพิมพ์	2.96	1.283	ปานกลาง	3
นิตยสาร	2.37	1.421	น้อย	5
ป้ายโฆษณา	2.37	1.440	น้อย	5
วารสาร	1.93	1.266	น้อย	10
แผ่นพับ	1.94	1.318	น้อย	9
อินเทอร์เน็ต	3.88	1.349	มาก	2
กิจกรรม	2.26	1.451	น้อย	8
สื่อบุคคล	2.31	1.386	น้อย	7
ภาพรวม	2.66	1.040	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่ของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามสื่อ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.66 เมื่อพิจารณาตามสื่อ พบว่า ส่วนใหญ่เปิดรับสื่อโทรทัศน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.172 รองลงมาคืออินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 สื่อหนังสือพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.96 สื่อวิทยุกระจายเสียง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.42

สื่อนิเทศสาร และสื่อป้ายโฆษณา อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.37 สื่อบุคคล อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.31 สื่อกิจกรรม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.26 สื่อแผ่นพับ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.94 และสื่อวารสาร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.93

4.1.4 พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

1) พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครภาพรวม

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครในภาพรวม (n=400)

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม	\bar{X}	SD.	ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
1. ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	3.97	.492	มาก	3
2. ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	4.00	.499	มาก	2
3. ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา	3.83	.539	มาก	4
4. ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	3.66	.600	มาก	5
5. ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ	4.12	.471	มาก	1
ในภาพรวม	3.92	.420	มาก	

จากตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ มีค่าเฉลี่ย 4.12 รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 3.97 ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.83 และด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.66 ตามลำดับ

2) พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	\bar{X}	SD.	ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
1. ท่านจัดเก็บอุปกรณ์ของใช้ในบ้านให้เป็นระเบียบ	4.05	.635	มาก	3
2. ท่านอาสาซื้อของแทนผู้ปกครอง	3.96	.663	มาก	6
3. ท่านร่วมทำบุญวันคล้ายวันเกิดของคุณพ่อคุณแม่	3.93	.741	มาก	7
4. ท่านบอกพ่อแม่ว่าวันนี้จะกลับมาทานข้าวที่บ้าน ก็กลับมาตามคำพูดที่ให้ไว้	4.04	.691	มาก	4
5. ท่านเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสอนที่มีเหตุผลของ ผู้ปกครอง	4.13	.630	มาก	2
6. ท่านร่วมปรึกษาหารือวางแผนการใช้จ่ายกับสมาชิกใน ครอบครัว	3.77	.809	มาก	10
7. ท่านเข้าไปค้นสิ่งของในห้องสมาชิกในครอบครัว โดยขอ อนุญาตก่อน	3.78	1.078	มาก	9
8. ท่านเปิดเผยหรือปรึกษาหารือปัญหากับผู้ปกครอง	3.92	.768	มาก	8
9. ท่านเฝ้าดูหรือดูแลบ้าน เมื่อผู้ปกครองมอบหมายให้ใน ยามที่ผู้ปกครองไม่อยู่	4.14	.651	มาก	1
10. ท่านร่วมปรึกษาหารือวางแผนอนาคตของตนกับสมาชิก ในครอบครัว	3.98	.785	มาก	5
ในภาพรวม	3.97	.492	มาก	

จากตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 9. ท่านเฝ้าดูหรือดูแลบ้าน เมื่อผู้ปกครองมอบหมายให้ในยามที่ ผู้ปกครองไม่อยู่ มีค่าเฉลี่ย 4.14 รองลงมาคือข้อ 5. ท่านเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสอนที่มีเหตุผลของ ผู้ปกครอง ค่าเฉลี่ย 4.13 ข้อ 1. ท่านจัดเก็บอุปกรณ์ของใช้ในบ้านให้เป็นระเบียบ ค่าเฉลี่ย 4.05 ข้อ 4. ท่านบอกพ่อแม่ว่าวันนี้จะกลับมาทานข้าวที่บ้านก็กลับมาตามคำพูดที่ให้ไว้ ค่าเฉลี่ย 4.04 ข้อ 10. ท่านร่วมปรึกษาหารือวางแผนอนาคตของตนกับสมาชิกในครอบครัว ค่าเฉลี่ย 3.98 ข้อ 2. ท่านอาสา ซื้อของแทนผู้ปกครอง ค่าเฉลี่ย 3.96 ข้อ 3. ท่านร่วมทำบุญวันคล้ายวันเกิดของคุณพ่อคุณแม่ ค่าเฉลี่ย 3.93 ข้อ 8. ท่านเปิดเผยหรือปรึกษาหารือปัญหากับผู้ปกครอง ค่าเฉลี่ย 3.92 ข้อ 7. ท่านเข้าไป ค้นสิ่งของในห้องสมาชิกในครอบครัว โดยขออนุญาตก่อน ค่าเฉลี่ย 3.78 และข้อ 6. ท่านร่วม ปรึกษาหารือวางแผนการใช้จ่ายกับสมาชิกในครอบครัว ค่าเฉลี่ย 3.77 ตามลำดับ

3) พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร
ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	\bar{X}	SD.	ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
1. ท่านรักษาความลับของเพื่อน	4.05	.687	มาก	3
2. ท่านตักเตือนเพื่อนเมื่อหลงผิดในเรื่องการเรียน	4.04	.747	มาก	5
3. ท่านให้อภัยเพื่อนเมื่อทำผิดพลาด	4.09	.644	มาก	1
4. ท่านแจ้งให้เพื่อนทราบก่อน เมื่อคิดว่าตนเองไม่สามารถไปพบได้ตรงเวลา	4.05	.671	มาก	3
5. ท่านยืมสิ่งของเพื่อนแล้วนำส่งคืนได้ตรงเวลา	4.04	.712	มาก	5
6. ท่านช่วยเหลือหรือแจ้งอาจารย์/เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เมื่อเห็นเพื่อนโดนรังแก/ถูกทำร้ายร่างกาย	3.91	.708	มาก	8
7. ท่านช่วยซื้ออาหารให้เพื่อนที่ไม่สบาย	3.85	.827	มาก	9
8. ท่านขออนุญาตเพื่อน ก่อนนำรายงานของเพื่อนมาศึกษา	4.07	.680	มาก	2
9. ท่านอาสาไปตามเพื่อน เมื่อผู้ปกครองของเพื่อนมารอพบ	3.81	.799	มาก	10
10. ท่านให้กำลังใจเพื่อน เมื่อเพื่อนรู้สึกท้อแท้หรือหมดกำลังใจ	4.04	.803	มาก	5
ในภาพรวม	4.00	.499	มาก	

จากตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 3. ท่านให้อภัยเพื่อนเมื่อทำผิดพลาด มีค่าเฉลี่ย 4.09 รองลงมาคือ ข้อ 8. ท่านขออนุญาตเพื่อน ก่อนนำรายงานของเพื่อนมาศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.07 ข้อ 1. ท่านรักษาความลับของเพื่อน และข้อ 4. ท่านแจ้งให้เพื่อนทราบก่อน เมื่อคิดว่าตนเองไม่สามารถไปพบได้ตรงเวลา มีค่าเฉลี่ย 4.05 ข้อ 2. ท่านตักเตือนเพื่อนเมื่อหลงผิดในเรื่องการเรียน ข้อ 5. ท่านยืมสิ่งของเพื่อนแล้วนำส่งคืนได้ตรงเวลา และข้อ 10. ท่านให้กำลังใจเพื่อน เมื่อเพื่อนรู้สึกท้อแท้หรือหมดกำลังใจ มีค่าเฉลี่ย 4.04 ข้อ 6. ท่านช่วยเหลือหรือแจ้งอาจารย์/เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เมื่อเห็นเพื่อนโดนรังแก/ถูกทำร้ายร่างกาย มีค่าเฉลี่ย 3.91 ข้อ 7. ท่านช่วยซื้ออาหารให้เพื่อนที่ไม่สบาย มีค่าเฉลี่ย 3.85 และข้อ 9. ท่านอาสาไปตามเพื่อน เมื่อผู้ปกครองของเพื่อนมารอพบ มีค่าเฉลี่ย 3.81 ตามลำดับ

4) พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร
ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครด้านความรับผิดชอบต่อ
มหาวิทยาลัย/สถานศึกษา

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา	\bar{X}	SD.	ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
1. ท่านแต่งกายชุดนักศึกษาถูกต้องตามระเบียบ	4.10	.776	มาก	2
2. ท่านอาสาช่วยงานเมื่อสถานศึกษามีงานพิธี/งาน กิจกรรมต่างๆ	3.84	1.646	มาก	5
3. ท่านร่วมออกค่ายแนะแนวน้องตามโรงเรียนต่างๆ	3.56	.820	มาก	9
4. ท่านร่วมออกค่ายพัฒนาชุมชนของสถานศึกษา	3.55	.830	มาก	10
5. ท่านทิ้งขยะบริเวณที่สถานศึกษากำหนดให้ทิ้ง	4.04	.743	มาก	3
6. ท่านแจ้งอาจารย์/ผู้รับผิดชอบให้ทราบเมื่อพบครุภัณฑ์ ในสถานศึกษาชำรุด	3.59	.811	มาก	8
7. ท่านแสดงกริยาวาจาอย่างสุภาพ เมื่ออยู่นอก สถานศึกษา	3.97	.764	มาก	4
8. ท่านแจ้งอาจารย์/เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย/ ผู้รับผิดชอบเมื่อพบว่ามีการทำร้ายร่างกายในสถานศึกษา	3.79	.739	มาก	6
9. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์/การจัดนิทรรศการกับ สถานศึกษา	3.77	.765	มาก	7
10. ท่านปิดพัดลม/เครื่องปรับอากาศของสถานศึกษาเมื่อ เลิกใช้	4.11	.715	มาก	1
ในภาพรวม	3.83	.539	มาก	

จากตารางที่ 4.7 แสดง ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.83 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 10. ท่านปิดพัดลม/เครื่องปรับอากาศของสถานศึกษาเมื่อเลิกใช้มีค่าเฉลี่ย 4.11 รองลงมาคือข้อ 1. ท่านแต่งกายชุดนักศึกษาถูกต้องตามระเบียบ มีค่าเฉลี่ย 4.10 ข้อ 5. ท่านทิ้งขยะบริเวณที่สถานศึกษากำหนดให้ทิ้ง มีค่าเฉลี่ย 4.04 ข้อ 7. ท่านแสดงกริยาวาจาอย่างสุภาพ เมื่ออยู่นอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.97 ข้อ 2. ท่านอาสาช่วยงานเมื่อสถานศึกษามีงานพิธี/งานกิจกรรมต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.84 ข้อ 8. ท่านแจ้งอาจารย์/เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย/ผู้รับผิดชอบเมื่อพบว่ามีการทำร้ายร่างกายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.79 ข้อ 9. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์/การจัดนิทรรศการกับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.77 ข้อ 6. ท่านแจ้งอาจารย์/ผู้รับผิดชอบให้ทราบเมื่อพบครุภัณฑ์ในสถานศึกษาชำรุด มีค่าเฉลี่ย 3.59 ข้อ 3. ท่านร่วมออกค่ายแนะแนวน้องตามโรงเรียนต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.56 และข้อ 4. ท่านร่วมออกค่ายพัฒนาชุมชนของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.55

5) พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร
ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	\bar{X}	SD.	ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
1. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน	3.59	.802	มาก	6
2. ท่านช่วยเด็กหรือคนชราในชุมชนข้ามถนน	3.97	.714	มาก	1
3. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน	3.50	.867	ปานกลาง	8
4. ท่านร่วมเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนา ชุมชน	3.36	.910	ปานกลาง	9
5. ท่านยินดีให้ความร่วมมือกับชุมชนทุกครั้งชุมชนขอ ความร่วมมือ	3.68	.869	มาก	5
6. ท่านเข้าร่วมประชุมสมาชิกในชุมชน	3.35	.913	ปานกลาง	10
7. ท่านทิ้งขยะในที่ที่ชุมชนกำหนด	3.94	.768	มาก	2
8. ท่านเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน	3.85	.730	มาก	3
9. ท่านพูดคุยกับบุคคลในชุมชนด้วยความสุภาพและไม่ดู หมิ่นเพื่อนบ้าน	3.79	.785	มาก	4
10. ท่านแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อพบปัญหาเกี่ยวกับ สาธารณสุขสมบัติในชุมชน	3.59	.802	มาก	6
ในภาพรวม	3.66	.600	มาก	

จากตารางที่ 4.8 แสดง ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.66 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 2. ท่านช่วยเด็กหรือคนชราในชุมชนข้ามถนน มีค่าเฉลี่ย 3.97 รองลงมาคือข้อ 7. ท่านทิ้งขยะในที่ที่ชุมชนกำหนด มีค่าเฉลี่ย 3.94 ข้อ 8. ท่านเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.85 ข้อ 9. ท่านพูดคุยกับบุคคลในชุมชนด้วยความสุภาพและไม่ดูหมิ่นเพื่อนบ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.79 ข้อ 5. ท่านยินดีให้ความร่วมมือกับชุมชนทุกครั้งชุมชนขอความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย 3.68 ข้อ 1. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน และข้อ 10. ท่านแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อพบปัญหาเกี่ยวกับสาธารณสุขสมบัติในชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.59 และอยู่ในระดับปานกลางอีก 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.50 ข้อ 4. ท่านร่วมเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.36 และข้อ 6. ท่านเข้าร่วมประชุมสมาชิกในชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.35 ตามลำดับ

6) พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ	\bar{X}	SD.	ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
1. ท่านพกใบขับขี่เมื่อใช้รถยนต์/รถจักรยานยนต์	4.19	.774	มาก	3
2. ท่านพกบัตรประจำตัวประชาชน	4.40	.605	มาก	1
3. ท่านแจ้งตำรวจเมื่อพบแหล่งซื้อขายหรือมั่วสุ่มยาเสพติด	3.89	.821	มาก	10
4. ท่านสวมหมวกกันน็อคเมื่อขับขี่จักรยานยนต์	4.11	.747	มาก	6
5. ท่านพูด/ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง	4.10	.723	มาก	7
6. ท่านข้ามถนนตรงทางม้าลาย/สะพานลอย/ทางข้าม	4.16	.661	มาก	4
7. ท่านนิยมใช้ของใช้ที่ผลิตในประเทศไทย	3.93	.731	มาก	9
8. ท่านร่วมอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ ประจำชาติ เช่น การไหว้ การพูดภาษาไทยให้ถูกต้อง เป็นต้น	4.14	.684	มาก	5
9. ท่านระวังการกระทำที่เป็นผลเสียหายต่อส่วนร่วม	4.07	.721	มาก	8
10. ท่านร่วมใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกครั้งทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติ	4.21	.680	มาก	2
ในภาพรวม	4.12	.471	มาก	

จากตารางที่ 4.9 แสดง ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 2. ท่านพกบัตรประจำตัวประชาชน มีค่าเฉลี่ย 4.40 รองลงมาคือข้อ 10. ท่านร่วมใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกครั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ มีค่าเฉลี่ย 4.21 ข้อ 1. ท่านพกใบขับขี่เมื่อใช้รถยนต์/รถจักรยานยนต์ มีค่าเฉลี่ย 4.19 ข้อ 6. ท่านข้ามถนนตรงทางม้าลาย/สะพานลอย/ทางข้าม มีค่าเฉลี่ย 4.16 ข้อ 8. ท่านร่วมอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ประจำชาติ เช่น การไหว้ การพูดภาษาไทยให้ถูกต้อง เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย 4.14 ข้อ 4. ท่านสวมหมวกกันน็อคเมื่อขับขี่จักรยานยนต์ มีค่าเฉลี่ย 4.11 ข้อ 5. ท่านพูด/ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.10 ข้อ 9. ท่านระวังการกระทำที่เป็นผลเสียหายต่อส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย 4.07 ข้อ 7. ท่านนิยมใช้ของใช้ที่ผลิตในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ย 3.93 และข้อ 3. ท่านแจ้งตำรวจเมื่อพบแหล่งซื้อขายหรือมั่วสุ่มยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย 3.89 ตามลำดับ

4.2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนรู้ และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ต่างกันนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 1.1 เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

ความรับผิดชอบต่อสังคม	เพศ	N	\bar{X}	SD.	t	p
ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	ชาย	169	3.90	.547	2.302*	.026
	หญิง	230	4.02	.442		
ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	ชาย	169	3.94	.528	2.055*	.044
	หญิง	231	4.04	.474		
ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา	ชาย	169	3.78	.620	1.646	.100
	หญิง	230	3.87	.469		
ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	ชาย	169	3.66	.646	.096	.924
	หญิง	231	3.66	.567		
ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ	ชาย	169	4.14	.522	.614	.540
	หญิง	231	4.11	.432		
ภาพรวม	ชาย	169	3.88	.487	1.367	.172
	หญิง	231	3.94	.363		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ สรุปได้ว่า

- 1) เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2) เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3) เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน
- 4) เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน ไม่แตกต่างกัน
- 5) เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ไม่แตกต่างกัน

สรุป เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความ
 รับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานย่อยที่ 1.1

สมมติฐานย่อยที่ 1.2 ชั้นปีที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร
 ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ
 นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษา

ความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับชั้นที่ศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	ชั้นปีที่ 1	4.01	.543	มาก
	ชั้นปีที่ 2	3.98	.471	มาก
	ชั้นปีที่ 3	3.90	.543	มาก
	ชั้นปีที่ 4	4.01	.436	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	ชั้นปีที่ 1	4.11	.558	มาก
	ชั้นปีที่ 2	4.00	.540	มาก
	ชั้นปีที่ 3	3.93	.464	มาก
	ชั้นปีที่ 4	4.00	.441	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/ สถานศึกษา	ชั้นปีที่ 1	3.88	.675	มาก
	ชั้นปีที่ 2	3.85	.509	มาก
	ชั้นปีที่ 3	3.77	.586	มาก
	ชั้นปีที่ 4	3.86	.454	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	ชั้นปีที่ 1	3.75	.658	มาก
	ชั้นปีที่ 2	3.65	.533	มาก
	ชั้นปีที่ 3	3.64	.644	มาก
	ชั้นปีที่ 4	3.65	.620	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ	ชั้นปีที่ 1	4.16	.613	มาก
	ชั้นปีที่ 2	4.13	.452	มาก
	ชั้นปีที่ 3	4.08	.451	มาก
	ชั้นปีที่ 4	4.13	.448	มาก
ภาพรวม	ชั้นปีที่ 1	3.98	.547	มาก
	ชั้นปีที่ 2	3.92	.401	มาก
	ชั้นปีที่ 3	3.86	.442	มาก
	ชั้นปีที่ 4	3.93	.353	มาก

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษา

	แหล่งความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	.742	3	.247	1.021	.383
	ภายในกลุ่ม	95.604	395	.242		
	รวม	96.346	398			
ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	1.149	3	.383	1.542	.203
	ภายในกลุ่ม	98.372	396	.248		
	รวม	99.521	399			
ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.643	3	.214	.735	.532
	ภายในกลุ่ม	115.217	395	.292		
	รวม	115.860	398			
ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	.419	3	.140	.385	.764
	ภายในกลุ่ม	143.669	396	.363		
	รวม	144.088	399			
ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ	ระหว่างกลุ่ม	.217	3	.072	.324	.808
	ภายในกลุ่ม	88.497	396	.223		
	รวม	88.714	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.511	3	.170	.962	.411
	ภายในกลุ่ม	69.782	394	.177		
	รวม	70.294	397			

จากตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษา สรุปได้ว่า

- 1) ระดับชั้นที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ไม่แตกต่างกัน
- 2) ระดับชั้นที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน ไม่แตกต่างกัน
- 3) ระดับชั้นที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน
- 4) ระดับชั้นที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน ไม่แตกต่างกัน
- 5) ระดับชั้นที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ไม่แตกต่างกัน

สรุป ระดับชั้นที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานย่อยที่ 1.2

สมมติฐานย่อยที่ 1.3 ผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลการเรียน

ความรับผิดชอบต่อสังคม	ผลการเรียน	\bar{x}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	ต่ำกว่า 2.00	3.97	.561	มาก
	2.01-2.50	3.89	.523	มาก
	2.51-3.00	3.95	.474	มาก
	3.01-3.50	4.03	.495	มาก
	มากกว่า 3.50	4.13	.407	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	ต่ำกว่า 2.00	4.03	.734	มาก
	2.01-2.50	3.91	.584	มาก
	2.51-3.00	3.96	.454	มาก
	3.01-3.50	4.04	.462	มาก
	มากกว่า 3.50	4.36	.401	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/ สถานศึกษา	ต่ำกว่า 2.00	3.83	.683	มาก
	2.01-2.50	3.83	.641	มาก
	2.51-3.00	3.75	.495	มาก
	3.01-3.50	3.88	.508	มาก
	มากกว่า 3.50	4.20	.347	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	ต่ำกว่า 2.00	3.82	.685	มาก
	2.01-2.50	3.60	.616	มาก
	2.51-3.00	3.61	.609	มาก
	3.01-3.50	3.68	.579	มาก
	มากกว่า 3.50	4.04	.463	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ	ต่ำกว่า 2.00	4.20	.623	มาก
	2.01-2.50	4.14	.550	มาก
	2.51-3.00	4.04	.463	มาก
	3.01-3.50	4.17	.423	มาก
	มากกว่า 3.50	4.28	.313	มาก
ภาพรวม	ต่ำกว่า 2.00	3.97	.527	มาก
	2.01-2.50	3.88	.478	มาก
	2.51-3.00	3.86	.392	มาก
	3.01-3.50	3.96	.403	มาก
	มากกว่า 3.50	4.20	.309	มาก

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลการเรียน

ความรับผิดชอบต่อสังคม	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	1.673	4	.418	1.741	.140
	ภายในกลุ่ม	94.673	394	.240		
	รวม	96.346	398			
ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	4.138	4	1.035	4.284*	.002
	ภายในกลุ่ม	95.383	395	.241		
	รวม	99.521	399			
ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.349	4	1.087	3.841*	.004
	ภายในกลุ่ม	111.511	394	.283		
	รวม	115.860	398			
ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	4.115	4	1.029	2.903*	.022
	ภายในกลุ่ม	139.973	395	.354		
	รวม	144.088	399			
ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศไทย	ระหว่างกลุ่ม	1.923	4	.481	2.188	.070
	ภายในกลุ่ม	86.791	395	.220		
	รวม	88.714	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.667	4	.667	3.874*	.004
	ภายในกลุ่ม	67.627	393	.172		
	รวม	70.294	397			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลการเรียน สรุปได้ว่า

1) ผลการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ไม่แตกต่างกัน

2) ผลการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ผลการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) ผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ **ไม่แตกต่างกัน**

สรุป ผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม**แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานย่อยที่ 1.3 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เฉพาะด้านที่ยอมรับสมมติฐานโดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังนี้

ตารางที่ 4.15 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของผลการเรียนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ความรับผิดชอบต่อสังคม	ผลการเรียน	ต่ำกว่า 2.00	2.01-2.50	2.51-3.00	3.01-3.50	มากกว่า 3.50
ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	ต่ำกว่า 2.00	-	-.122	-.078	.006	.323
	2.01-2.50		-	.044	.128	.445*
	2.51-3.00			-	.084	.401*
	3.01-3.50				-	.317
	มากกว่า 3.50					-
ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา	ต่ำกว่า 2.00	-	-.007	-.084	.043	.362
	2.01-2.50		-	-.077	.050	.370
	2.51-3.00			-	.127	.446*
	3.01-3.50				-	.319
	มากกว่า 3.50					-
ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	ต่ำกว่า 2.00	-	-.213	-.202	-.138	.222
	2.01-2.50		-	-.012	.075	.436*
	2.51-3.00			-	.064	.424*
	3.01-3.50				-	.360
	มากกว่า 3.50					-
ภาพรวม	ต่ำกว่า 2.00	-	-.095	-.107	-.012	.229
	2.01-2.50		-	-.013	.082	.324*
	2.51-3.00			-	.095	.336*
	3.01-3.50				-	.241
	มากกว่า 3.50					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Method) สรุปได้ดังนี้

- 1) ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกัน 2 คู่ คือ คู่ที่ 1 นักศึกษาที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.01-2.50 มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50

คู่ที่ 2 นักศึกษาที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.51-3.00 มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50

2) ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ต่างต่างกัน 1 คู่ คือ นักศึกษาที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.51-3.00 มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50

3) ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ต่างต่างกัน 2 คู่ คือ

คู่ที่ 1 นักศึกษาที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.01-2.50 มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50

คู่ที่ 2 นักศึกษาที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.51-3.00 มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50

4) ในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ต่างต่างกัน 2 คู่ คือ

คู่ที่ 1 นักศึกษาที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.01-2.50 มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50

คู่ที่ 2 นักศึกษาที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.51-3.00 มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50

สมมติฐานย่อยที่ 1.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

ความรับผิดชอบต่อสังคม	รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	\bar{x}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.10	.447	มาก
	5,000-10,000 บาท	3.86	.737	มาก
	10,001-15,000 บาท	4.19	.477	มาก
	15,001-20,000 บาท	3.97	.501	มาก
	20,001-25,000 บาท	3.91	.475	มาก
	25,001-30,000 บาท	3.92	.427	มาก
	30,000 บาทขึ้นไป	3.97	.382	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.36	.329	มาก
	5,000-10,000 บาท	3.89	.673	มาก
	10,001-15,000 บาท	4.18	.447	มาก
	15,001-20,000 บาท	3.95	.519	มาก
	20,001-25,000 บาท	3.91	.493	มาก
	25,001-30,000 บาท	3.90	.475	มาก
	30,000 บาทขึ้นไป	4.14	.378	มาก

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน (ต่อ)

ความรับผิดชอบต่อสังคม	รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/ สถานศึกษา	ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.34	.439	มาก
	5,000-10,000 บาท	3.69	.676	มาก
	10,001-15,000 บาท	3.86	.488	มาก
	15,001-20,000 บาท	3.83	.588	มาก
	20,001-25,000 บาท	3.79	.587	มาก
	25,001-30,000 บาท	3.85	.501	มาก
	30,000 บาทขึ้นไป	3.88	.413	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.22	.545	มาก
	5,000-10,000 บาท	3.68	.665	มาก
	10,001-15,000 บาท	3.79	.452	มาก
	15,001-20,000 บาท	3.54	.618	มาก
	20,001-25,000 บาท	3.61	.720	มาก
	25,001-30,000 บาท	3.57	.596	มาก
	30,000 บาทขึ้นไป	3.78	.453	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ	ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.38	.409	มาก
	5,000-10,000 บาท	3.87	.638	มาก
	10,001-15,000 บาท	4.17	.506	มาก
	15,001-20,000 บาท	4.21	.500	มาก
	20,001-25,000 บาท	4.12	.467	มาก
	25,001-30,000 บาท	4.05	.400	มาก
	30,000 บาทขึ้นไป	4.17	.337	มาก
ภาพรวม	ต่ำกว่า 5,000 บาท	4.28	.398	มาก
	5,000-10,000 บาท	3.80	.601	มาก
	10,001-15,000 บาท	4.04	.363	มาก
	15,001-20,000 บาท	3.90	.437	มาก
	20,001-25,000 บาท	3.87	.458	มาก
	25,001-30,000 บาท	3.86	.368	มาก
	30,000 บาทขึ้นไป	3.99	.291	มาก

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

ความรับผิดชอบต่อสังคม	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	3.445	6	.574	2.423*	.026
	ภายในกลุ่ม	92.901	392	.237		
	รวม	96.346	398			
ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	5.643	6	.940	3.937*	.001
	ภายในกลุ่ม	93.878	393	.239		
	รวม	99.521	399			
ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.407	6	.401	1.386	.219
	ภายในกลุ่ม	113.453	392	.289		
	รวม	115.860	398			
ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	5.384	6	.897	2.543*	.020
	ภายในกลุ่ม	138.704	393	.353		
	รวม	144.088	399			
ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ	ระหว่างกลุ่ม	4.000	6	.667	3.093*	.006
	ภายในกลุ่ม	84.714	393	.216		
	รวม	88.714	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.791	6	.465	2.694*	.014
	ภายในกลุ่ม	67.503	391	.173		
	รวม	70.294	397			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลการเรียน สรุปได้ว่า

1) รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา **ไม่แตกต่างกัน**

4) รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุป ผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม**แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานย่อยที่ 1.4 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เฉพาะด้านที่ยอมรับสมมติฐาน โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังนี้

ตารางที่ 4.18 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ความ รับผิดชอบต่อ สังคม	ผลการเรียน	รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน						
		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000-10,000 บาท	10,001-15,000 บาท	15,001-20,000 บาท	20,001-25,000 บาท	25,001-30,000 บาท	30,000 บาทขึ้นไป
ด้านความ รับผิดชอบต่อ ครอบครัว	ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	.237	.090	-.131	-.186	-.182	-.131
	5,000-10,000 บาท		-	.327	.106	.051	.055	.106
	10,001-15,000 บาท			-	-.221	-.276	-.272	-.221
	15,001-20,000 บาท				-	-.055	-.051	.000
	20,001-25,000 บาท					-	.004	.055
	25,001-30,000 บาท						-	.051
	30,000 บาทขึ้นไป							-
ด้านความ รับผิดชอบต่อ เพื่อน	ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	.465	-.185	-.411	-.451	-.461	-.225
	5,000-10,000 บาท		-	.280	.055	.014	.004	.240
	10,001-15,000 บาท			-	-.226	-.266	-.276	-.040
	15,001-20,000 บาท				-	-.040	-.051	.186
	20,001-25,000 บาท					-	-.010	.226
	25,001-30,000 บาท						-	.236
	30,000 บาทขึ้นไป							-
ด้านความ รับผิดชอบต่อ ชุมชน	ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	.538	-.432	-.680	-.611	-.646	-.439
	5,000-10,000 บาท		-	.107	-.142	-.073	-.108	.100
	10,001-15,000 บาท			-	-.248	-.180	-.214	-.007
	15,001-20,000 บาท				-	.069	.034	.241
	20,001-25,000 บาท					-	-.035	.172
	25,001-30,000 บาท						-	.207
	30,000 บาทขึ้นไป							-

ตารางที่ 4.18 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) (ต่อ)

ความ รับผิดชอบต่อ สังคม	ผลการเรียน	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000-10,000 บาท	10,001-15,000 บาท	15,001-20,000 บาท	20,001-25,000 บาท	25,001-30,000 บาท	30,000 บาทขึ้นไป
		ด้านความ รับผิดชอบต่อ ประเทศชาติ	ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	.509	-.211	-.169	-.260
	5,000-10,000 บาท		-	.298	.340*	.249	.181	.302
	10,001-15,000 บาท			-	.041	-.049	-.117	.004
	15,001-20,000 บาท				-	-.090	-.159	-.038
	20,001-25,000 บาท					-	-.068	.053
	25,001-30,000 บาท						-	.121
	30,000 บาทขึ้นไป							-
ภาพรวม	ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	.479	-.238	-.379	-.412	-.420	-.293
	5,000-10,000 บาท		-	.241	.100	.068	.059	.187
	10,001-15,000 บาท			-	-.141	-.174	-.182	-.055
	15,001-20,000 บาท				-	-.033	-.041	.086
	20,001-25,000 บาท					-	-.008	.119
	25,001-30,000 บาท						-	.127
	30,000 บาทขึ้นไป							-

จากตารางที่ 4.18 แสดงว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) สรุปได้ดังนี้

- 1) ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน
- 2) ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน
- 3) ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน
- 4) ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกัน 1 คู่ คือ นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 5,000-10,000 บาท มีพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท
- 5) ในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนรู้ และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษามีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.19 สรุปโมเดล (Model Summary-d) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.323	.105	.102	.399
2	.352	.124	.120	.395
2	.369	.137	.130	.393
3	.387	.149	.141	.390
4	.399	.160	.149	.388
5	.410	.168	.156	.387
6	.323	.105	.102	.399

- Predictors: (Constant), หนังสือพิมพ์
- Predictors: (Constant), หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต
- Predictors: (Constant), หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต, มากกว่า 3.50
- Predictors: (Constant), หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต, มากกว่า 3.50, 10,000-15,000 บาท
- Predictors: (Constant), หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต, มากกว่า 3.50, 10,000-15,000 บาท, ผลการเรียนรู้ 3.10-3.50
- Predictors: (Constant), หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต, มากกว่า 3.50, 10,000-15,000 บาท, ผลการเรียนรู้ 3.10-3.5, ป้ายโฆษณา

จากตารางที่ 4.19 แสดงว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณสามารถสรุปโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร สามารถวิเคราะห์ออกมาได้เป็น 6 โมเดล โดยโมเดลที่ 6 ซึ่งมีค่า Adjusted R Square (Adjusted R^2) เท่ากับ .102 โมเดลนี้สามารถร่วมกันทำนายปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 10 ของความแปรปรวน (Accounted for 10% of the variance- Adjusted R^2 = .102) โดยโมเดลที่ 6 ประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร รวม 6 ปัจจัย พร้อมค่าคงที่ (Constant) ได้แก่ หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต, มากกว่า 3.50, 10,000-15,000 บาท, ผลการเรียนรู้ 3.10-3.5, ป้ายโฆษณา

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA-c) ในโมเดลที่ 6 เกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ พร้อมค่าคงที่ที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
6	Regression	11.840	6	1.973	13.199*	.000
	Residual	58.454	391	.149		
	Total	70.294	397			

f. Predictors: (Constant), หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต, มากกว่า 3.50, 10,000-15,000 บาท, ผลการเรียน 3.10-3.5, ป้ายโฆษณา

g. Dependent Variable: พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

จากตารางที่ 4.20 จะเห็นได้ว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในโมเดลที่ 6 พบว่า ค่าคงที่และปัจจัยทั้ง 6 ได้แก่ หนังสือพิมพ์, อินเทอร์เน็ต, มากกว่า 3.50, 10,000-15,000 บาท, ผลการเรียน 3.10-3.5, ป้ายโฆษณา อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.21 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Coefficients-a) ของโมเดลที่ 6 เกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ พร้อมค่าคงที่ที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
2	ค่าคงที่	3.459	.064		54.109*	.000
	สื่อหนังสือพิมพ์ (M2.3)	.065	.019	.198	3.444*	.001
	สื่ออินเทอร์เน็ต (M2.8)	.032	.017	.103	1.837*	.067
	ผลเรียนมากกว่า 3.50 (GPA5)	.281	.087	.156	3.241*	.001
	รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 10,001-15,000 บาท (Income3)	.117	.060	.093	1.961*	.051
	ผลเรียน 3.01-3.50 (GPA4)	.097	.043	.107	2.273*	.024
	สื่อป้ายโฆษณา (M2.5)	.034	.017	.117	2.038*	.042

a. Dependent Variable: พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

จากตารางที่ 4.21 จะเห็นได้ว่า ตัวทำนายทั้งหมด ได้แก่ ค่าคงที่ หนังสือพิมพ์ (M2.3), อินเทอร์เน็ต (M2.8), มากกว่า 3.50 (GPA5), 10,000-15,000 บาท (Income3), ผลการเรียน 3.01-3.50 (GPA4), ป้ายโฆษณา (M2.5) อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงอาจเขียนโมเดลสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Equation Model) ได้เป็นดังสมการข้างล่างนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.459 + .065(M2.3) + .032(M2.8) + .281(GPA\ 5) + .117(Income3) + .097(GPA\ 4) + .034(M2.5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .198(M2.3) + .103(M2.8) + .156(GPA\ 5) + .093(Income3) + .107(GPA\ 4) + .117(M2.5)$$

4.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานได้ผลสรุปดังนี้

ตารางที่ 4.22 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียน และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน	
สมมติฐานย่อยที่ 1.1 เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม <u>ไม่แตกต่างกัน</u>	ปฏิเสธ
สมมติฐานย่อยที่ 1.2 ระดับชั้นที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม <u>ไม่แตกต่างกัน</u>	ปฏิเสธ
สมมติฐานย่อยที่ 1.3 ผลการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม <u>แตกต่างกัน</u> อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	ยอมรับ
สมมติฐานย่อยที่ 1.4 รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม <u>แตกต่างกัน</u> อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมเปิดรับสื่อ มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ (M2.3), อินเทอร์เน็ต (M2.8), มากกว่า 3.50 (GPA5), 10,000-15,000 บาท (Income3), ผลการเรียน 3.01-3.50 (GPA4), ป้ายโฆษณา (M2.5)	ยอมรับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ได้นำแนวคิดทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ที่สามารถสรุปอภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

5.1.2 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียน และฐานะทางครอบครัว ต่างกัน นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียน และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษามีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

5.1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาของนักศึกษา สถาบันและมหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำนวน 14 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบัน และมหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏ สอนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนรู้ และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ลักษณะของข้อความถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และ/หรือเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ข้อความประเภทของสื่อมี ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และ/หรือเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง ส่วน พฤติกรรมการเปิดรับสื่อข้อความเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ลักษณะข้อความถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน และด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถาม จากนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบัน และมหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มกลุ่ม ตัวอย่าง จาก 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏ สอนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 400 คน ตามสัดส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้ว แล้วนำ แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทาง สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ รายละเอียดดังนี้

4.1) การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนรู้ และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

4.2) เพื่อเปรียบเทียบความตระหนัก ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อ ปัญหาสถานะโลกร้อน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) หากพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) และหาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อ สังคมโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

4.3) กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.1.4 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลข้อมูลทั่วไป

1) ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.8 กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 35.5 มีผลการเรียนระหว่าง 2.51-3.00 ร้อยละ 39.0 และมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวระหว่าง 20,001-25,000 บาท ร้อยละ 19.8

2) การเปิดรับข่าวสาร พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ร้อยละ 88.2 มีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเปิดรับ 3-4 วันใน 1 สัปดาห์ ร้อยละ 29.8 และเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 90.0

3) พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามสื่อในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.66 ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่เปิดรับสื่อโทรทัศน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.32

4) พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 และอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.92 รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 3.97 ด้านความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.83 และด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.66 ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1) เพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่แตกต่างกัน

2) ระดับชั้นที่ศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ไม่ ต่างกันมีพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกัน

3) ผลการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างกันมีพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) ปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ (M2.3), อินเทอร์เน็ต (M2.8), มากกว่า 3.50 (GPA5), 10,000-15,000 บาท (Income3), ผลการเรียน 3.01-3.50 (GPA4), ป้ายโฆษณา (M2.5) ดังผลการต่อไปนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.459 + .065(M2.3) + .032(M2.8) + .281(GPA5) + .117(\text{Income3}) + .097(GPA4) + .034(M2.5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .198(M2.3) + .103(M2.8) + .156(GPA5) + .093(\text{Income3}) + .107(GPA4) + .117(M2.5)$$

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียน และฐานะทางครอบครัว ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครต่างก็มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า เพศ และชั้นปีที่ศึกษาต่างก็นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องอาจเนื่องมาจาก พฤติกรรมนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น ประกอบกับช่วงอายุที่ไม่แตกต่างกันมากจึงส่งผลให้พฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมานั้นไม่แตกต่างกัน ดังที่ ประมะ สตะเวทิน (2539) กล่าวไว้ว่า เพศ (Sex) ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติ แต่เนื่องจากช่วงอายุซึ่งหมายถึงนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีช่วงอายุที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จากช่วงอายุที่ไม่ต่างกัน ดังที่ ประมะ สตะเวทิน (2539) กล่าวไว้ว่า อายุ (Age) อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความเหมือนหรือแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม โดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยมมากกว่าคนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะมีความคิดอนุรักษ์นิยมมากกว่าคนที่มีอายุน้อย คนที่มีอายุน้อยจะมีเป็นคนที่ยึดถืออุดมการณ์กว่า ใฝ่ร้อนกว่า และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะเป็นคนที่ยึดถือการปฏิบัติมากกว่า มีความระมัดระวังมาก และมองโลกในแง่ร้าย และอีกทั้งนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจะได้รับการปลูกฝังในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม การดูแลตนเอง และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นมากขึ้น ดังนั้น เมื่อพิจารณาจาก 2 ตัวแปรนี้จึงส่งผลให้พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาจำแนกตามเพศ และระดับชั้นที่ศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เวคิน วุฒิวงศ์ (2541) ที่ศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคใต้ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยภาคใต้ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมไม่แตกต่างกัน และนักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มาลีณี จุฑาปะมา (2550) ที่ศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างก็มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

ส่วนผลการเรียน และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนต่างกันนักศึกษามีพฤติกรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากการพิจารณารายคู่พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.01-2.50 และ 2.51-3.00 มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อ

สังคมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50 จะสังเกตได้ว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในดีมาก ๆ จะมีพฤติกรรมความรับผิดชอบแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และระดับค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูง จะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในเรื่องการเรียนสูง ส่งผลให้ทุกๆ เรื่องนักศึกษาก็จะมีความรับผิดชอบสูงตามไปด้วย ส่วนนักศึกษาที่มีผลการเรียนในระดับปานกลาง อาจจะมีพฤติกรรมความรับผิดชอบทั้งในเรื่องการเรียนและในเรื่องอื่นๆ เช่นกัน แต่บางครั้งนักศึกษากลุ่มนี้อาจจะมีความสนใจในเรื่องอื่นๆ มากกว่าเรื่องเรียน และอาจจะให้ความสนใจกับเพื่อนสมาชิกในห้อง และจากการพิจารณาค่าเฉลี่ยความรับผิดชอบ จะพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50 จะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียน ระหว่าง 2.01-2.50 และ 2.51-3.00 เช่นกัน ดังที่ ประมะ สตะเวทิน (2539) การศึกษา (Education) หรือความรู้เป็นลักษณะอีกลักษณะหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน ในยุคสมัยที่แตกต่างกัน ในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน ในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไป คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้ที่ความรู้กว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ โดยทั่วไปแล้วคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ และมักจะใช้สื่อประเภท สิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนมีการศึกษาต่ำมักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ หากผู้มีการศึกษาสูงมีเวลาว่างพอก็จะใช้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ แต่หากมีเวลาจำกัดก็มักจะแสวงหาข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อประเภทอื่น นอกจากนี้ ประมะ สตะเวทิน (2539) ยังได้กล่าวถึง สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status) หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว คนที่มีพื้นฐานทางครอบครัวต่างกันย่อมมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ทฤษฎีทางสังคมวิทยาได้ยอมรับอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลและถือครอบครัวเป็นสังคมแรกๆ ของบุคคล คนที่มีอาชีพต่างกัน ย่อมมองโลก มีแนวความคิด มีอุดมการณ์ มีค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป ซึ่งในเรื่องของผลการเรียนสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มาลินี จุฑาปะมา (2550) ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน นอกจากนี้ในเรื่องของรายได้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อุไรวรรณ วัชรระคุ้มครอง (2553) ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียน และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษามีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามี 6 ปัจจัย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ (M2.3), อินเทอร์เน็ต (M2.8), มากกว่า 3.50 (Grade5), 10,000-15,000 บาท (Income3), ผลการเรียน 3.01-3.50 (Grade4), ป้ายโฆษณา (M2.5) ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ สามารถจัดกลุ่มได้ 3 กลุ่มได้แก่ กลุ่มที่ 1 ปัจจัยด้านผลการเรียน ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ ผลการเรียน มากกว่า 3.50 (Grade5), 3.01-3.50

(Grade4) กลุ่มที่ 2 ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ประกอบด้วย 1 ตัวแปร ได้แก่ 10,000-15,000 บาท (Income3) และกลุ่มที่ 3 ปัจจัยด้านการเปิดรับสื่อ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ หนังสือพิมพ์ (M2.3) อินเทอร์เน็ต (M2.8) ป้ายโฆษณา (M2.5) ดังนั้นเมื่อพิจารณาเป็นกลุ่ม จะพบว่า

กลุ่มที่ 1 ปัจจัยด้านผลการเรียน พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.0 ขึ้นไป จะมีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นอย่างมาก และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยด้านพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมก็อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากมาจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีอาจมีผลมาจากความรับผิดชอบต่อเรียน และเมื่อบุคคลใดที่มีความรับผิดชอบต่อในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว บุคคลนั้นก็จะมีความรับผิดชอบต่อทุกๆ เรื่อง ดังที่ เพ็ชรินทร์ ปฐมวนิชกะ (2535) ได้อธิบายความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การรู้จักหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพทันตามกำหนดเวลา มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว ด้านความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ในขณะที่กนก จันทรขจร (2543) ได้อธิบาย ความรับผิดชอบต่อสังคม ในด้านต่างๆ ที่จะสร้างให้บุคคลในชาติ รู้สำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม ในเรื่อง ความรับผิดชอบต่อตนเอง คือการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนทั้งดีและไม่ดี ถูกหรือผิด มีความสำนึก รู้ตัวว่าผิดแล้ว จะไม่คิดทำผิดอีกต่อไป ไม่ปิดความรับผิดชอบต่อผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ปรับปรุงพัฒนาการทำงานหรือการเรียนของตนให้ประสิทธิภาพ ได้ ประสิทธิภาพและมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนที่ดีขึ้น สูงขึ้น หรือดีที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ มีความรับผิดชอบต่อในการประกอบกิจกรรมหรือการทำงานที่สุจริต ไม่เลือกงานและต้องปฏิบัติตามให้เรียบร้อยไม่คั่งค้าง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มาลีณี จุฑาปะมา (2550) พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่พบว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมสูงตามไปด้วย

กลุ่มที่ 2 ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวอยู่ในระดับกลางๆ จะมีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มากนัก บางครั้งอาจจะต้องหางานทำเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในบ้านที่นับวันยิ่งสูงขึ้น ตามค่าครองชีพที่สูงขึ้นตาม ดังนั้น นักศึกษากลุ่มนี้จึงมีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม แต่ถ้ามองในอีกมุมหนึ่ง นักศึกษากลุ่มนี้อาจจะไม่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมเลยก็ได้ ทั้งนี้เนื่องจากมาจาก ฐานทางด้านที่ไม่ค่อยจะดีนัก นักศึกษาจะต้องช่วยเหลือทางบ้าน ดังนั้น จึงไม่มีเวลามากพอที่จะสนใจในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมก็เป็นได้ ดังที่ ประมะ สตะเวทิน (2539) ได้กล่าวว่า สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status) หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว คนที่มีพื้นฐานทางครอบครัวต่างกันย่อมมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ทฤษฎีทางสังคมวิทยาได้ยอมรับอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลและถือครอบครัวเป็นสังคมแรกๆ ของบุคคล คนที่มีอาชีพต่างกัน ย่อมมองโลก มีแนวความคิด มีอุดมการณ์ มีค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาผล อุไรวรรณ วัชรระคุ้มครอง (2553) ที่ศึกษา ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกันเช่นกัน

กลุ่มที่ 3 ปัจจัยด้านการเปิดรับสื่อ พบว่า นักศึกษาที่พฤติกรรมการเปิดรับสื่อต่างๆ ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งหมด 3 สื่อ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต (M2.8) ป้ายโฆษณา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาปัจจุบันมีการเปิดรับสื่อที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นสื่อที่เข้าถึงนักศึกษาได้มาก ส่วนสื่อหนังสือพิมพ์และป้ายโฆษณาอาจจะเป็นผลอันเนื่องมาจากการใช้ชีวิตของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร จะได้พบสื่อต่างๆ เหล่านี้อยู่เป็นประจำ ดังนั้น สื่อทั้ง 3 มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา และในปัจจุบันในทุกๆ วงการได้พยายามดำเนินการไม่ว่าจะเป็นการโฆษณา หรือการรณรงค์ ได้พยายามผ่านสื่อต่างๆ ทั้ง 3 ช่องทางเหล่านี้ ซึ่งถือว่าเป็นสื่อที่ยังได้รับความนิยมอยู่อย่างมาก ดังที่ พรทิพย์ วรภิจโยภาท (2529) ได้สรุปเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อของผู้รับสารว่า ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อตามลักษณะต่างๆ ได้แก่ เลือกที่จะสามารถจัดหาได้ (Availability) เลือกที่สอดคล้อง (Consistency) เลือกสื่อที่สะดวกสบาย (Convenience) เลือกสื่อตามความเคยชิน (Accustomedness) และลักษณะของสื่อ จากที่กล่าวมาทั้ง 4 ข้อนั้น เป็นความต้องการสื่อของผู้รับสารหลัก แต่ในข้อนี้เป็นคุณลักษณะเฉพาะของสื่อมีผลต่อการเลือกรับของผู้รับสาร เช่น ลักษณะเด่นของหนังสือพิมพ์ คือ สามารถให้ข่าวสารในรายละเอียดดีกว่า ราคาถูกและสามารถนำติดตัวไปได้ทุกหนทุกแห่ง หรือลักษณะเด่นของโทรทัศน์ คือ ทำให้เห็นภาพจริง ใ้ใจ มีความรู้สึก เหมือนอยู่ร่วมในเหตุการณ์ มีแสงสีดึงดูดใจ ในขณะที่โทรทัศน์สามารถพักผ่อนอิริยาบถได้สบาย เป็นต้น ในขณะที่ วิลเบอร์ ชแรมม์ (Wilbur Schramm, 1962) ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับสาร ประกอบด้วย 1) ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของตน 2) ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ของตน 3) ผู้รับสารที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน จะให้ความสนใจต่อเนื้อหาสารต่างกัน 4) การศึกษาและสภาพแวดล้อม มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับสื่อ และเนื้อหาสารที่ต่างกัน 5) ความสามารถในการรับสาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจของผู้รับสารที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับสารที่ต่างกัน 6) บุคลิกภาพ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มถ่วงใจ และพฤติกรรมของผู้รับสารอารมณ์ สถานภาพทางอารมณ์ อาจเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของสาร และ 7) ทัศนคติเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและการตอบสนองต่อข่าวสารที่เปิดรับ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษารู้ได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์มากที่สุด และความถี่ในการเปิดรับต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 3-4 วันต่อสัปดาห์ ดังนั้น การจรรยาบรรณและประชาสัมพันธ์รวมถึงการปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษาหรือเยาวชนไทย สื่อที่น่าจะช่วยให้เกิดผลที่ได้เด่นชัดที่สุดน่าจะเป็นการรณรงค์ผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์นั่นเอง

เมื่อพิจารณาประเด็นพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักศึกษาหรือเยาวชนไทยที่กำลังอยู่ในวัยศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะเห็นว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ด้านที่สถาบันการศึกษาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้อง

ร่วมกันรณรงค์และกระตุ้นให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อสังคมให้มากที่สุดคือ ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิถีชีวิตของคนในกรุงเทพฯ จะอยู่กับแบบสังคมเมือง เพื่อนบ้านไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กันมากเท่าไร และเป็นสังคมที่ทุกคนจะต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพ ดังนั้น การมีกิจกรรมร่วมกันหรือการมีส่วนร่วมในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่จึงค่อนข้างน้อย แต่ถ้าคนในชุมชนขาดความรับผิดชอบต่อสังคมและความร่วมมือในการดูแลชุมชน ก็จะส่งผลให้ชุมชนนั้นๆ เกิดความไม่น่าอยู่ ดังนั้น การปลูกจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ควรจะมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษามีความร่วมมือกับชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ รวมทั้งความร่วมมือกับชุมชนที่อยู่รอบๆ มหาวิทยาลัยด้วย

ส่วนในเรื่องปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า มีปัจจัยพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อต่างๆ เข้ามามีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้น นอกจากการรณรงค์หรือผลิตสื่อเพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับนักศึกษาให้เกิดพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์แล้ว สื่อที่สามารถใช้สำหรับการรณรงค์ที่น่าจะได้ผลดีในปัจจุบันนี้ ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อป้ายโฆษณา นั่นเอง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นที่ศึกษา ผลการเรียน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว และพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยอาจจะศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจจะส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น ปัจจัยด้านคุณธรรมจริยธรรม ปัจจัยด้านลักษณะภายในตน ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- กนก จันทร์ขจร. (2543). คู่มือวัฒนธรรมวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพฯ: มูลนิธิกนก จันทร์ขจร สวัสดิการและการกุศล.
- กมลชนก ววภาพ (2550). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กมลรัตน์ ทวีชาติวิทยากุล. (2531). การวิเคราะห์องค์ประกอบของความรับผิดชอบของนิสิตปริญญาตรี สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของนิสิตและอาจารย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ. (2542). การวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรุงเทพโพลล์. (2547). จิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมของนิสิตนักศึกษาไทยในปัจจุบัน. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2555 จาก <http://www.ryt9.com/s/bkp/154565>
- จริยญา เฉลาประโคน. (2545). การพัฒนาแบบประเมินจริยธรรมรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงพร หุ่นตระกูล. (2538). การสร้างแบบทดสอบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษาพยาบาล : วิเคราะห์ความตรงด้วยลักษณะหลากหลาย-วิธีหลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ดุสิต อุทิศพงษ์. (2547). การพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประมะ สตะเวทิน. (2539). การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประมะ สตะเวทิน. (2541). การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. (2529). การวิจัยประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์. (2544). การศึกษาพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พีระ จิระโสภณ. (2538). หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- เพ็ชรินทร์ ปฐมวนิชกะ. (2535). การวิเคราะห์องค์ประกอบความรับผิดชอบของนักเรียนระดับประถมศึกษา กรณีชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มาลีณี จุฑาปะมา. (2550). พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. บุรีรัมย์: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- เรียม ศรีทอง. (2542). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ : เจริญเว็บ เอ็ดดูเคชั่น.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2543). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- วายุ กาญจนศร. (2551). ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เวคิน วุฒิวงศ์. (2541). ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศักดิ์ชาย บุญยราศรัย. (2546). ความพร้อมของบุคลากรสังกัดกรมปศุสัตว์ในจังหวัดเชียงรายในการปรับตัวต่อบทบาทและการกิจใหม่ตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการ. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพร นันดาคำ. (2550). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อในการตัดสินใจซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าของผู้บริโภคในอำเภอเมืองเชียงใหม่. การค้นคว้า
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2545). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒน์.
- สมชาย ตริทิพิศิริศิลป์. (2533). ผลของกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อการพัฒนาความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองหญ้าขาว จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2539)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ ๖พ.ศ. 2545-2559 ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). รวมบทความผลการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่. กรุงเทพฯ : ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2540). ครบเครื่องเรื่องการสื่อสารการตลาด. กรุงเทพฯ : ไดมอนด์ บิสซิเนส เวิร์ล.
- อุไรวรรณ วัชรคุ้มครอง. (2553). ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- Cronbach, li. (1984). Essentials of Psychological Testing. (4th Ed.). New York: Harper & Row.
- Flippo, Edwin B. (1971). Principle of Personnel Management. New York: McGraw-Hill.
- Goldenson , Robert M. (1984). Longman Dictionary of Psychology and Psychiatry.
New York: Longman.Harris and Stewart, 1986
- Good, Carter V. (1973). Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book.
Harris and Stewart, 1986
- Hilgard E R & Bower G H. (1996). Theories of learning. New York: Appleton-Century-Crofts.
- Rogers, Everett M. (1983). Diffusion of Innovation. New York : The Free Press.
- Willbur Schramm, (1962). Studies of Innovation and Communication to the Public.
California : Standford University Institute for Communication Research.
- Yamane, T. 1967. Statistics : An introductory Analysis. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม
วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 โดยกำหนดแบบสอบถามมี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม

ตอนที่ 3 พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

คำจำกัดความ

ความรับผิดชอบต่อสังคม (จริยญา เฉลาประโคน, (2545) และดุสิต อุทิศพงษ์, (2547)) คือ การรู้จักฐานะหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถแบ่งได้ 5 ด้าน คือ

1) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง ช่วยเหลือภาระงานทางบ้านมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว และปฏิบัติตนต่อผู้ปกครอง/สมาชิกในครอบครัวให้เหมาะสม

2) ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ได้แก่ ไม่รังแก ไม่เอาเปรียบเพื่อน เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ช่วยเหลือเพื่อน จริงใจต่อเพื่อน และให้เกียรติและเคารพสิทธิของเพื่อน

3) ความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา ได้แก่ รักษาความสะอาดบริเวณสถานศึกษา รักษา/สร้างชื่อเสียงให้สถานศึกษา รักษาสมบัติส่วนรวมของสถานศึกษา และร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น

4) ความรับผิดชอบต่อชุมชน ได้แก่ ให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือผู้อื่นในชุมชน รักษาสมบัติส่วนรวมเหมือนของตนเอง เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน

5) ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ได้แก่ รักษาและปฏิบัติตามกฎหมาย และประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดี

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ท่านเลือก สำหรับ
นักวิจัย

1. เพศ	☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง	Sex ☐
2. ชั้นปีที่ศึกษา	☐ 1. ชั้นปีที่ 1	☐ 2. ชั้นปีที่ 2	Level ☐
	☐ 3. ชั้นปีที่ 3	☐ 4. ชั้นปีที่ 4	
3. ผลการเรียน	☐ 1. น้อยกว่า 2.00	☐ 2. 2.00-2.50	GPA ☐
	☐ 3. 2.51-3.00	☐ 4. 3.01-3.50	
	☐ 5. 3.51-4.00		

4. รายได้ต่อเดือน 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท 2. 5,000-10,000 บาท Income
 3. 10,001-15,000 บาท 4. 15,001-20,000 บาท
 5. 20,001-25,000 บาท 6. 25,001-30,000 บาท
 7. 30,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

1. ท่านมีประสบการณ์เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมหรือไม่ (ถ้าไม่เคยเข้าไป
ตอนที่ 3) สำหรับ
นักวิจัย
Exp
 1. เคย 2. ไม่เคย
2. ในหนึ่งสัปดาห์ท่านเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่
โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ป้ายโฆษณา วารสาร แผ่นพับ
อินเทอร์เน็ต กิจกรรม และสื่อบุคคล เท่าใด freq
 1. เปิดรับน้อยกว่า 1 วันใน 1 สัปดาห์ 2. เปิดรับ 1-2 วันใน 1 สัปดาห์
 3. เปิดรับ 3-4 วันใน 1 สัปดาห์ 4. เปิดรับ 5-6 วันใน 1 สัปดาห์
 5. เปิดรับทุกวันใน 1 สัปดาห์
3. ท่านมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1
ข้อ) Media
 1. วิทยุโทรทัศน์ 2. วิทยุกระจายเสียง
 3. หนังสือพิมพ์ 7. แผ่นพับ
 8. อินเทอร์เน็ต 9. กิจกรรม
 10. สื่อบุคคล

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว						
1. ท่านจัดเก็บอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน ให้เป็นระเบียบ						Beh1.1 ☐
2. ท่านอาสาชื่อของแทนผู้ปกครอง						Beh1.2 ☐
3. ท่านร่วมทำบุญวันคล้ายวันเกิด ของคุณพ่อคุณแม่						Beh1.3 ☐
4. ท่านบอกพ่อแม่ว่าวันนี้จะกลับมา ทานข้าวที่บ้าน ก็กลับมาตาม คำพูดที่ให้ไว้						Beh1.4 ☐
5. ท่านเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสอน ที่มีเหตุผลของผู้ปกครอง						Beh1.5 ☐
6. ท่านร่วมปรึกษาหารือวางแผนการ ใช้จ่ายกับสมาชิกในครอบครัว						Beh1.6 ☐

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
7. ท่านเข้าไปค้นสิ่งของในห้อง สมาชิกในครอบครัว โดยขอ อนุญาตก่อน						Beh1.7 ☐
8. ท่านเปิดเผยหรือปรึกษาหารือ ปัญหากับผู้ปกครอง						Beh1.8 ☐
9. ท่านเฝ้าดูหรือดูแลบ้าน เมื่อ ผู้ปกครองมอบหมายให้ในยามที่ ผู้ปกครองไม่อยู่						Beh1.9 ☐
10. ท่านร่วมปรึกษาหารือวางแผน อนาคตของตนกับสมาชิกใน ครอบครัว						Beh1.10 ☐

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน						
1. ท่านรักษาความลับของเพื่อน						Beh2.1 ☐
2. ท่านตักเตือนเพื่อนเมื่อหลงผิดใน เรื่องการเรียน						Beh2.2 ☐
3. ท่านให้อภัยเพื่อนเมื่อทำผิดพลาด						Beh2.3 ☐
4. ท่านแจ้งให้เพื่อนทราบก่อน เมื่อ คิดว่าตนเองไม่สามารถไปพบได้ ตรงเวลา						Beh2.4 ☐
5. ท่านยืมสิ่งของเพื่อนแล้วนำส่งคืน ได้ตรงเวลา						Beh2.5 ☐
6. ท่านช่วยเหลือหรือแจ้งอาจารย์/ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เมื่อเห็นเพื่อนโดนรังแก/ถูกทำ ร้ายร่างกาย						Beh2.6 ☐
7. ท่านช่วยซื้ออาหารให้เพื่อนที่ไม่ สบาย						Beh2.7 ☐
8. ท่านขออนุญาตเพื่อน ก่อนนำ รายงานของเพื่อนมาศึกษา						Beh2.8 ☐
9. ท่านอาสาไปตามเพื่อน เมื่อ ผู้ปกครองของเพื่อนมารอพบ						Beh2.9 ☐
10. ท่านให้กำลังใจเพื่อน เมื่อเพื่อน รู้สึกท้อแท้หรือหมดกำลังใจ						Beh2.10 ☐

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านความรับผิดชอบต่อ มหาวิทยาลัย/สถานศึกษา						
1. ท่านแต่งกายชุดนักศึกษาถูกต้อง ตามระเบียบ						Beh3.1 ☐
2. ท่านอาสาช่วยงานเมื่อ สถานศึกษามีงานพิธี/งาน กิจกรรมต่างๆ						Beh3.2 ☐
3. ท่านร่วมออกค่ายแนะนนวน้อง ตามโรงเรียนต่างๆ						Beh3.3 ☐
4. ท่านร่วมออกค่ายพัฒนาชุมชน ของสถานศึกษา						Beh3.4 ☐
5. ท่านทิ้งขยะบริเวณที่สถานศึกษา กำหนดให้ทิ้ง						Beh3.5 ☐
6. ท่านแจ้งอาจารย์/ผู้รับผิดชอบให้ ทราบเมื่อพบครุภัณฑ์ใน สถานศึกษาชำรุด						Beh3.6 ☐
7. ท่านแสดงกริยาวาจาอย่างสุภาพ เมื่ออยู่นอกสถานศึกษา						Beh3.7 ☐
8. ท่านแจ้งอาจารย์/เจ้าหน้าที่รักษา ความปลอดภัย/ผู้รับผิดชอบเมื่อ พบว่ามีการทำร้ายร่างกายใน สถานศึกษา						Beh3.8 ☐
9. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์/การ จัดนิทรรศการกับสถานศึกษา						Beh3.9 ☐
10. ท่านปิดพัดลม/เครื่องปรับอากาศ ของสถานศึกษาเมื่อเลิกใช้						Beh3.10 ☐

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน						
1. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน						Beh4.1 ☐
2. ท่านช่วยเด็กหรือคนชราในชุมชน ข้ามถนน						Beh4.2 ☐
3. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ความรู้ แก่ประชาชนในชุมชน						Beh4.3 ☐
4. ท่านร่วมเสนอความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาชุมชน						Beh4.4 ☐

พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับคะแนน					สำหรับ นักวิจัย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
5. ท่านยินดีให้ความร่วมมือกับ ชุมชนทุกครั้งชุมชนขอความ ร่วมมือ						Beh4.5 ☐
6. ท่านเข้าร่วมประชุมสมาชิกใน ชุมชน						Beh4.6 ☐
7. ท่านทิ้งขยะในที่ที่ชุมชนกำหนด						Beh4.7 ☐
8. ท่านเคารพและปฏิบัติตาม กฎระเบียบของชุมชน						Beh4.8 ☐
9. ท่านพูดคุยกับบุคคลในชุมชนด้วย ความสุภาพและไม่ดูหมิ่นเพื่อน บ้าน						Beh4.9 ☐
10. ท่านแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อ พบปัญหาเกี่ยวกับสาธารณะ สมบัติในชุมชน						Beh4.10 ☐
ด้านความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ						
1. ท่านพกใบขับขี่เมื่อใช้รถยนต์/ รถจักรยานยนต์						Beh5.1 ☐
2. ท่านพกบัตรประจำตัวประชาชน						Beh5.2 ☐
3. ท่านแจ้งตำรวจเมื่อพบแหล่งซื้อ ขายหรือมั่วสุ่มยาเสพติด						Beh5.3 ☐
4. ท่านสวมหมวกกันน็อคเมื่อขับขี่ จักรยานยนต์						Beh5.4 ☐
5. ท่านพูด/ใช้ภาษาไทยได้อย่าง ถูกต้อง						Beh5.5 ☐
6. ท่านข้ามถนนตรงทางม้าลาย/ สะพานลอย/ทางข้าม						Beh5.6 ☐
7. ท่านนิยมใช้ของใช้ที่ผลิตใน ประเทศไทย						Beh5.7 ☐
8. ท่านร่วมอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ ประจำชาติ เช่น การไหว้ การพูด ภาษาไทยให้ถูกต้อง เป็นต้น						Beh5.8 ☐
9. ท่านระงับการกระทำที่เป็นผล เสียหายต่อส่วนร่วม						Beh5.9 ☐
10. ท่านร่วมใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งทุก ครั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ						Beh5.10 ☐

ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวฉันทนา ปาปัดถา
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss. Chantana Papattha
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ ระดับ -
3. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์
อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) papattha@gmail.com
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
โทร. 02-282-9009 ต่อ 6865 โทรสาร. 02-628-5204 มือถือ 085-074-4627
4. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท : คอม. (เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ปริญญาตรี : คบ. (คอมพิวเตอร์ศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
5. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วม
วิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
 1. โครงการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาของคณะเทคโนโลยี
สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทูลสนับสนุนวิจัยจากงบประมาณเงิน
ผลประโยชน์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีงบประมาณ 2552 (ผู้วิจัยร่วม)
 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยี
สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีงบประมาณ 2552
 3. การศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะเทคโนโลยี
สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีงบประมาณ 2553 (ผู้วิจัยร่วม)
 4. ความตระหนัก ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนของประชาชน
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประจำปีงบประมาณ 2554 (ผู้วิจัยร่วม)

ผู้วิจัยรวมคนที่ 1

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายณัฐภณ สุเมธอธikom
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr.Nattapon Sumathathikom
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ ระดับ 6
3. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์
อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) nattapon.s@rmutp.ac.th, tourtor@hotmail.com
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
โทร. 02-282-9009 ต่อ 6860 โทรสาร. 02-6285204 มือถือ 081-8193643
4. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท : กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปริญญาตรี : คบ. (เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
5. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัย
ในแต่ละผลงานวิจัย
 1. การศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2551
(หัวหน้าโครงการวิจัย)
 2. การพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิชา การจัดแสงเพื่องาน
ออกอากาศ ระดับชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร งบประมาณเงิน
ผลประโยชน์ประจำปี 2554 (หัวหน้าโครงการวิจัย)

ผู้วิจัยรวมคนที่ 2

- ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายปิติพงศ์ พิมพ์พิเศษ
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr. Pitipong Pimpiset
- ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ ระดับ -
- หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์
อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ppimpiset@gmail.com
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
โทร. 02-282-9009 ต่อ 6864 โทรสาร. 02-628-5204 มือถือ 083-294-4841
- ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท : Master of Digital Media
University of Newcastle, Australia
ปริญญาตรี : วทบ. (วิทยาศาสตร์บัณฑิต)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

